36. Uskovniški tedni 2021

GRADIVO ZA ANIMATORJE

mladinski

salezijanska mladina

VSEBINA 36. USKOVNIŠKIH TEDNOV 2021

Na letošnjih uskovniških tednih nas bo spremljal Oče, tvoj Oče, vendar ne samo tvoj, naš Oče. Kakšno podobo imaš o njem? Vabi te na edinstveno pot, si jo že našel?
Letos nas kliče z geslom: »Vem, kaj potrebujete«. Oče nam vsak dan daje kruh, torej daje nam to, kar potrebujemo za vsak dan posebej, zato pa je treba zaupati in si med seboj deliti. Koliko res zaupaš, da bo tvoj Oče poskrbel zate?

Cel teden nas bo spremljala molitev »Oče naš«, ob njej bomo spoznavali, da nam Oče odpušča in da lahko ravno iz te milosti črpamo moči za odpuščanje drugim, da smo lahko zares bratje in sestre. Kako pa gre odpuščanje tebi?

PREGLED PO DNEVIH

Nedelja: skupno spoznavanje, predstavitev teme in programa
Ponedeljek: **Poklicanost** *(Zgodi se tvoja volja)*
Torek: **Predstave o Bogu** *(Oče naš)*
Sreda: Božja slava v naravi *(Posvečeno bodi tvoje ime)*
Četrtek: **Odpuščanje** *(Odpusti nam naše dolge …)*
Petek: **Solidarnost** *(Daj nam danes naš vsakdanji kruh)*
Sobota: Ovrednotenje in skupni plenum

PREDAVATELJI

	1. teden	**2. teden**	**3. teden**
ponedeljek	12. 7. s. Mojca Šimenc	19. 7. s. Mojca Šimenc	9. 8. s. Mojca Šimenc
torek	13. 7. p. Marjan Kokalj	20. 7. p. Marjan Kokalj	10. 8. Roman Globokar
četrtek	15. 7. ?	22. 7. Aleš in Marinka Čerin	12. 8. ?

PREDLOGI ZA NEDELJSKO SPOZNAVANJE

1. SPLOŠNA SPOZNAVNA VPRAŠANJA

Kdo si? Starost (letnik v šoli)? Od kod si? Kaj te zanima/hobiji? Kaj rad počneš in česa ne? Kako to, da si sploh prišel na UT, s kakšnim namenom? Kaj pričakuješ od tega tedna?

2. POKLICAL SI ME PO IMENU

Skupino razdelimo v naključne pare, tako da se ne poznajo. V vsakem paru enemu zavežemo oči. Drugi iz para se razporedijo po prostoru. Njihova naloga je, da prikličejo svoj par k sebi, a le tako, da izgovarjajo njegovo/njeno ime. Ponovimo poskus z menjavo vlog v paru. (Veliko imen bomo slišali dokaj na glas)

3. **MREŽA** (pripomočki: volna/vrvica)

Nekoga pokličeš po imenu in mu vržeš volno. Tisti, ki dobi volno, jo vrže nekomu drugemu v krogu in pri tem zakliče njegovo ime itd. Spodbudite, da mečejo na drugo stran kroga, ne velja metati sosedom. Ko je spletena mreža, jo še razpletemo, tako da zadnji pokliče svojega predhodnika in mu vrže klopčič nazaj itd.

4. **SIMBOLI** (pripomočki: listki, pisala)

Vsak udeleženec na listek nariše 3 simbole, ki ga predstavljajo.
Na sredino damo prepognjene listke. Vsakič nekdo iz skupine izvleče en listek in pokaže še drugim, kaj je na njem. Potem poskuša uganiti, čigav je listek. Če mu ne uspe, mu lahko skupina pomaga. Ko ugotovimo lastnika, ima priložnost, da pojasni, zakaj je narisal te simbole.

NEDELJA – VEČERNA MOLITEV

Pesem: Nihče ne ljubi te kot jaz (169)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: Si se danes že pogovoril Bogom? *(kratka pavza)*
Kaj si mu povedal, potarnal, ga prosil ali se mu zahvalil? *(kratka pavza)*
Je bila to molitev? *(kratka pavza)*

Bralec 2: V Svetem pismu Jezus o molitvi pravi takole (Mt 6, 6–13):
»Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in môli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem. In tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil. Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani; mislijo namreč, da bodo uslišani, če bodo veliko govorili. Ne postanite jim podobni, saj vaš Oče ve, česa potrebujete, preden ga prosite. Vi torej molíte takóle:
Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo. Zgôdi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpústi nam naše dolge, kakor smo tudi mi odpustili svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v skušnjavo, temveč reši nas hudega.«

Bralec 1: Nebeški Oče, prosimo te, podeli nam milost, da bomo vedno našli čas za pogovor s Teboj in te tudi slišali ter da bomo doumeli, kakšno moč ima molitev.

O, Jezus, blagoslovi me; Sveti angel; Slava Očetu

Besedica za lahko noč

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Dobri Bog (56)

INTONACIJA DNEVA *(pripomočki: don Boskova molitev za izbiro poklica)*

Pesem: Ljubezen me spreminja (120)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: Gospod, zahvaljujemo se Ti za mirno noč. V začetku prvega dneva na Uskovniških tednih te prosimo, da greš z nami skozi ta dan. Vsak izmed nas je prišel iz svojega konca, z različnimi nameni, a zdaj smo skupaj tukaj. Lahko bi rekli, da smo se vsi odzvali vabilu, klicu na Uskovniški teden.

Bralec 2: V današnjem dnevu bomo odkrivali skrivnosti poklicanosti. Mnogo svetopisemskih oseb se je odzvalo in tako celo spremenilo človeško zgodovino. Med njimi je tudi Mojzes.

Dramska igra - *Odlomek iz SP (2 Mz 3, 1–10):*
(pripovedovalec + vsaj 4 igralci: Mojzes, Bog, ovce)

Pripovedovalec: Mojzes je pasel drobnico svojega tasta Jitra, midjánskega duhovnika. Ko je nekoč prignal drobnico daleč v pustinjo, je prišel k Božji gori Horeb. Tedaj se mu je iz sredine grma v ognjenem plamenu prikazal Gospodov angel. Pogledal je in glej, grm je gorel s plamenom, a ni zgorel. Mojzes je rekel:
Mojzes: »Moram stopiti tja in si ogledati to veliko prikazen, kako da grm ne zgori!«
Pripovedovalec: Ko je Gospod videl, da prihaja gledat, ga je Bog poklical iz sredine grma in rekel:
Bog: »Mojzes, Mojzes!«
Pripovedovalec: Rekel je:
Mojzes: »Tukaj sem.«
Pripovedovalec: Bog je rekel:
Bog: »Ne hôdi sem! Sezuj si sandale z nog, kajti kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja!«
Pripovedovalec: Potem je rekel:
Bog: »Jaz sem Bog tvojega očeta, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov.«
Pripovedovalec: Tedaj si je Mojzes zakril obraz, kajti bal se je gledati v Boga. Gospod je rekel:

Bog: »Dobro sem videl stisko svojega ljudstva, ki je v Egiptu, in slišal, kako vpije zaradi priganjačev; da, poznam njegove bolečine. Zato sem stopil dol, da ga rešim iz rok Egipčanov in ga popeljem iz te dežele v lepo in širno deželo, v deželo, v kateri se cedita mleko in med, na področje Kánaancev, Hetejcev, Amoréjcev, Perizéjcev, Hivéjcev in Jebusejcev. In zdaj, glej, je prišlo vpitje Izraelovih sinov do mene in videl sem tudi, kako jih Egipčani zatirajo. In zdaj pojdi, pošiljam te k faraonu, da izpelješ moje ljudstvo, Izraelove sinove, iz Egipta.«

Pesem: Ogenj, ki žge (184)

Bralec 1: Podobno kot Mojzesa je GOSPOD v Stari zavezi poklical tudi Samuela, Izaija, Abrahama in Davida. Vsi starozavezni liki oz. osebe so tlakovali pot Jezusovemu prihodu. Najpomembnejši "zgodi se" v zgodovini odrešenja pa je bil Marijin. Po zgledu vseh teh odgovorov Bogu smo kot kristjani poklicani, da odgovorimo na Božji klic v svojem življenju.

Bralec 2: Da bi v tem dnevu naredili vsaj majhen korak v smeri svoje poklicanosti oz. prišli vsaj do kakšnega majhnega spoznanja, zmolimo don Boskovo molitev za izbiro poklica.

Molitev za izbiro poklica *(molitev dobijo na listih)*

Pred teboj sem, preblaga Devica,
da si izprosim veliko milost spoznanja,
kaj naj storim. Nič drugega ne želim,
kakor vedno in ves čas svojega življenja
izpolnjevati voljo tvojega Božjega Sina.

Mati dobrega sveta, daj, da bom poslušal
tvoj glas in tako premagal vsak dvom
iz svojih misli. Ker si ti mati mojega
Odrešenika, pričakujem od tebe,
da boš tudi mati mojega odrešenja.

Devica Marija, če mi ti ne boš poslala
žarka Božjega sonca, katera luč me bo
razsvetlila? Kdo me bo poučil, če ne ti,
ki si mati neustvarjene modrosti?
Poslušaj torej moje ponižne prošnje!
Ne dopusti, da bi zašel na kriva pota.

V mojih dvomih in omahovanju
me vodi po pravi poti v večno življenje.

Ti si moje edino upanje,
ti imaš polne roke zakladov kreposti
in življenja, ti razdajaš sadove slave
in svetosti. Amen.

(Don Bosko)

Angel Gospodov je oznanil Mariji / in spočela je od Svetega Duha.
Zdrava Marija / Sveta Marija
Glej dekla sem Gospodova / in zgodi se mi po tvoji besedi.
Zdrava Marija / Sveta Marija
In beseda je meso postala / in med nami prebivala.
Zdrava Marija / Sveta Marija

Tebe ljubim, Stvarnik moj; O, Gospa moja; **Oče naš**

+ Blagoslov

Pesem: Pojdi med ljudi (19)

DELO V SKUPINI – Poklicanost

Oče naš: "Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji."
Svetopisemski odlomek: 2 Mz 3, 1–10

CILJI:
- Spoznati, da mi Bog želi dobro in da sem srečen.
- Sodelovati z Bogom pri odkrivanju in razločevanju poklicanosti.
- Odgovorno uresničevanje poklicanosti v vsakdanjem in celotnem življenju.

PRIPOMOČKI:
- ✓ listi in pisala
- ✓ listi s ponaredki in originali (glej dinamika z zgodbo)
- ✓ besedilo o stopnjah poklicanosti (glej Poklicanost)
- ✓ besedilo o razločevanju iz Kristus živi (glej Razločevanje)

HREPENENJA (30 min)

Danes bomo govorili o poklicanosti. Vsak od nas je poklican v to življenje z nekim namenom. Poklicanost izvira iz naših hrepenenj, ki jih je v nas položil Bog. Ločiti pa moramo hrepenenja od želja. Hrepenenja so globlja in nam dajejo zagon in smisel življenja ter nas vodijo v poklicanost. Želje pa so velikokrat povezane z užitkom, ki nas pusti prazne in nas ne vodi naprej v življenje.
SSKJ:
Želja = čustvena potreba po čem.
Hrepenenje = čutenje močne želje.

DINAMIKA (5 min – *pripomočki: listi in pisala*)**:**

Animator udeležencem razdeli listke in pisala. Povabi jih, da na listkih opišejo, po čem v tem trenutku hrepenijo. Nato damo vse listke na sredino, jih zmešamo in preberemo napisano, ne da bi vedeli, kdo je to napisal. Ob teh hrepenenjih se pogovorimo s pomočjo sledečih vprašanj.

Vprašanja za pogovor (15 min)**:**

- Hrepenimo po podobnih stvareh?
- Zakaj se v nas pojavljajo ravno ta hrepenenja?
- Kako pogosto se zavedamo svojih hrepenenj in kako jih občutimo?
- Katero hrepenenje ti je še posebej blizu? Zakaj?
- V kolikšni meri se tvoja hrepenenja nanašajo nate in koliko na druge?
- Kako se razlikujejo hrepenenja in želje? (Hrepenenja so globlja in nam dajejo zagon in smisel življenja ter nas vodijo v poklicanost. Želje pa so velikokrat povezane z užitkom, ki nas pusti prazne in nas ne vodi naprej v življenje.)
- Zakaj imamo ljudje hrepenenja? Od kod izvirajo (lahko jih v nas polaga Bog ali hudi duh)? Kdo vse ima vlogo pri oblikovanju naših hrepenenj?
- Kakšno vlogo ima pri izpolnjevanju oz. uresničevanju želja in hrepenenj užitek? (Na temeljne nagone je vezan užitek, saj sicer skozi evolucijo ne bi preživeli. In to je dobro. Problem pa je, če iščemo samo še užitek. Primer s hrano: kadar jemo, uživamo, če pa jemo samo zaradi užitka, pa to ni več zdravo.)
- V katerih primerih hrepenenje ni neposredno povezano z užitkom? (Primer športnika: med treningom ne uživa, a ob treningu hrepeni po dobrem rezultatu, ki prinaša tudi užitek in zadovoljstvo.)
- Kako te užitek napolni? Zakaj nas navadno ne izpolni povsem?
- Po čem je pa hrepenela Marija? Kako mislite, da se je njeno hrepenenje spremenilo, ko je rekla "Zgodi se mi po tvoji besedi!"?

Ko odgovarjamo na Božjo voljo, iz zemeljskih hrepenenj prehajamo na hrepenenje po Bogu in svetosti. Ni potrebe, da zemeljska hrepenenja odstranimo in zamenjamo, ampak jih prečistimo in nadgradimo.

DINAMIKA Z ZGODBO (10 min – *pripomočki: listi s ponaredki in originali*)**:**

Najprej preberemo zgodbo:
»Duhovnik misijonar gre na poti po afriški državi na tržnico, da bi kupil novo uro, saj je prejšnjo izgubil. Na tržnici kupi dokaj poceni uro znane blagovne znamke. A izkaže se, da ura prehiteva vsak dan za dodatnih 5 min. Presenečeno ugotovi, da je ura ponaredek znamke. V sebi tehta ali naj kupi novo, dražjo, a originalno uro, ali naj živi s to, ki jo mora dnevno ponovno nastavljati.«

Nato na sredini naključno razporedimo listke s spodnjimi izrazi. Udeležence prosimo, da jih razporedijo v dva stolpca – med ponaredke in originale.

Ponaredki so naši maliki, pravo hrepenenje po Bogu pa je original (pornografija vs. realni odnosi, hrana vs. soočanje s težavami, filmi kot odklop vs. učenje ipd.). Bog pa je v ljudeh, odnosih, vsakdanjem križu in težavah ter vztrajnosti, da razvijamo svoje talente.

PONAREDEK	**ORIGINAL**
pornografija	nežnost in čustvena povezanost v odnosu
pobeg v računalniške igrice	zmerno igranje računalniških igric
"fejk" prijateljstva, "lajki"/sledilci	prava prijateljstva
molitev, v kateri zahtevaš dobro pisanje testa	molitev za kvalitetno učenje
nakupovanje izdelkov, ki jih ne potrebuješ	Nakupovanje, sorazmerno s potrebami
tekmovanje za zmago	tekmovanje za dober rezultat
malik	Bog

- Naštej še kakšen drug primer ponaredka in originala iz življenja.

DODATEK ZA ŠTUDENTE

- Ali bi lahko rekel, da je Bog beseda, s katero želimo opisati vse, po čemer hrepenimo? Zakaj?
- »Kdor se izgubi v strasteh, je manj izgubljen od tistega, ki izgubi svojo strast.« (sv. Avguštin) Kako razumeš Avguštinovo misel? Se z njo strinjaš?
- Ali meniš, da je lahko naše hrepenenje izpolnjeno že na zemlji ali šele v nebesih?

Povzetek, sporočilo ki ga izpeljemo iz zgornje dejavnosti:

Ponaredek ure so tiste stvari, s katerimi zapolnjujemo praznino (prostor in čas v življenju), v kateri mora biti Bog. Bog nam želi dati original. Ponaredke običajno zlahka dobimo, a nas večkrat pustijo prazne in razočarane. Si dovolj močno želim imeti original? Sem pripravljen zamenjati ponaredek?

Bog želi napolniti praznino z njegovo ljubeznijo in hrepenenjem po njem. Pravo hrepenenje je hrepenenje po Bogu, po njegovi ljubezni. Bog si zares želi, da sem srečen in da skupaj prehodiva življenje, ki mi je bilo podarjeno. Če sodelujem z Bogom pri svojem življenjskem načrtu, se lahko moje življenje spremeni. Niti predstavljati si ne moremo, kakšne stvari smo z Gospodom sposobni narediti.

BOŽJA VOLJA (30 min)

DINAMIKA: Pro et contra (15 min – moja svoboda vs. Božji načrt)**:**

Skupino razdelimo na dva dela (dve skrajnosti). Vsaka skupina se dobi in pogovori o svoji temi, izhodišča si napišejo na plakat, da bodo lažje zagovarjali svoj del. Prva skupina zagovarja skrajnost, da **smo vnaprej določeni in strogo determinirani,** druga skupina pa, da **imamo svobodo v odločitvi za karkoli po lastni presoji, ne glede na Boga, Božji načrt.**

Bog nam je dal svobodno voljo, zato nismo determinirani. Gospod vključuje naše želje, hrepenenja in tudi naše grehe v odrešenjski načrt in Božji načrt za nas. "Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil." (Jn 15,16). Zaradi Božje ljubezni in milosti greh ni naš konec. Četudi je temu tako, pa Pavel v pismu Rimljanom (6,15) piše: "Kaj torej? Naj mar grešimo, ker nismo pod postavo, temveč pod milostjo? Nikakor!"

Vprašanja za pogovor (15 min)**:**

- Ali so moja hrepenenja enaka Božjemu načrtu? Koliko se z njim prekrivajo in koliko od njega odstopajo? Kaj, če moja hrepenenja niso enaka Božjemu načrtu? Ali sem svoboden, če ima Bog zame že načrt?
- Kako spoznavamo Božjo voljo? (Ne odgovarjajte na široko, ker kasneje sledi še tema o razločevanju.)

- Kaj je moja volja in kako jo povezati z Božjo?
- Kako vem, kdaj ne izpolnjujem Božje volje, in kaj takrat naredim? (Vest nam pove, da grešimo – ob tem se ljudje lahko skrijemo in to potlačimo v sebi. Skrila sta se tudi Adam in Eva.) Kako bi prijatelju razložil krst s svojimi besedami?

DODATEK ZA ŠTUDENTE

- Ali je Božji načrt, če punca nenačrtovano zanosi v mladosti? Razmišljanje ob tem, da je to del Božjega načrta po milosti! Jezus se spusti k Samarijanki, Bog ščiti Kajna po umoru brata, Jezus pravi, da je on vogelni kamen, ki so ga zidarji zavrgli. Bog obrača v dobro.

- Ali smo sužnji Božje volje? V Svetem pismu piše, da nas Jezus ne imenuje služabnike, ker se nam je razodel (Jn 15,15).

POKLICANOST (30 min)

DINAMIKA: Piramida poklicanosti (10 min – *pripomočki: besedilo o stopnjah poklicanosti*)**:**

Udeležencem damo na listih napisana poimenovanja in opise poklicanosti. Povabimo jih, da jih razporedijo po hierarhiji. Ob tem lahko animator razloži oz. skupaj ugotovimo pomen. Poudariti je treba, da se te "poklicanosti" ne izključujejo, ampak povezujejo. Ključno je, da se zavemo svoje temeljne poklicanosti, saj smo vsi ljudje poklicani v to. To poklicanost naj bi kristjani živeli vsak dan svojega življenja, ne glede na to, v kateri stan/poklic smo poklicani.
NAPISI NA LISTIH:

- **Temeljna poklicanost, ki je enaka vsem**: poklicanost vsakega med nami, da živi ljubezen v služenju drugim. Živeti ljubezen in pričevati o Bogu? Kje bom lahko predal ljubezen drugim? To poklicanost živimo znotraj različnih specifičnih poklicanosti.
- **Specifične poklicanosti v stanove**: duhovništvo, redovništvo, zakon, samskost. V specifični poklicanosti uresničimo temeljno poklicanost.
- **Poklic (v smislu stroke)**: kot okolje, kjer uresničujem poklicanost. (Sem lahko poleg poklicev (služb) spadajo tudi druge dejavnosti, ki jih opravljamo v vsakdanjem življenju – prostovoljstvo, animatorstvo, ustvarjanje, učenje.)

ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA (20 min – *2 Mz 4,10–17*)**:**

Lahko se prebere v dialogu. Določi se, kdo bere vezni tekst, kdo Mojzesove besede in kdo besede Boga.

2 Mz 4,10–17:
Mojzes pa je rekel Gospodu, ki je govoril iz gorečega grma: »O Gospod, nikoli nisem bil spreten v besedah, ne včeraj, ne predvčerajšnjim, pa tudi zdaj ne, odkar govoriš s svojim služabnikom; kajti moja usta so okorna in moj jezik okoren.« Gospod mu je tedaj rekel: »Kdo je dal človeku usta? Kdo naredi človeka, da je nem ali gluh, da vidi ali da je slep? Mar nisem to jaz, Gospod? Zdaj pa pojdi; s tvojimi usti bom in te bom učil, kaj moraš govoriti.«
In je rekel: »O Gospod, prosim, pošlji koga drugega!«
Tedaj se je Gospod razjezil na Mojzesa in rekel: »Ali ni tvoj brat levit Aron? Vem, da je spreten v govorjenju. Prav zdaj ti prihaja naproti in razveselil se bo v svojem srcu, ko te bo ugledal. Govôri z njim in mu položi besede v usta! Jaz pa bom s tvojimi in z njegovimi usti. In učil vaju bom, kaj morata storiti. Govoril bo ljudstvu namesto tebe. On bo namesto tvojih ust in ti boš njemu kakor bog. In to palico vzemi v roko, da boš z njo delal znamenja!«

Vprašanja za pogovor (15 min)**:**

- Kje vidiš svoje talente in kje svoje šibkosti?
- Vsak se mora na svoji poti soočiti z različnimi strahovi in omejitvami. Velikokrat pride do dogodka, ko rečemo: "O Gospod, prosim, pošlji koga drugega!" Si že kdaj v življenju šel preko svojih zmožnosti, svojih omejitev, občutka nesposobnosti? Kdaj? Kaj ti je pri tem pomagalo?
- Primer: Kaj če bi bil jaz poklican v neko vidno družbeno funkcijo enako kot Mojzes, ki je bil poklican za voditelja? Kako bi odgovoril na ta klic?

Spodbuda: "Zgodi se". V življenju velikokrat pridemo do nekih priložnosti, pri katerih bi bil naš prvi odziv, da je pretežko, preveč, ni za nas, nismo primerni … Za zgled si lahko vzamemo Marijo in njen "zgodi se". Ni vedela, kaj jo čaka, vendar je kljub temu zaupala Bogu in sprejela njegov načrt.

RAZLOČEVANJE (45 min)

OSEBNO DELO: (10 min – na listih)

Udeležencem razdelimo liste z besedilom za osebno delo. Damo jim cca. 10 min, da besedilo preberejo in si označijo, kaj jih posebej nagovarja. Nato se pogovorimo o tem, kaj jih je nagovorilo, in po občutku poglobimo kakšno od tematik.

Biti od Boga poklican je začetek največje sreče, ki je lahko podarjena človeku. Biti poklican od Boga je eden izmed najbolj jasnih dokazov njegove ljubezni. Biti poklican od Boga razkriva človeku smisel njegovega bivanja. Bog kliče … Toda kako? Številni kristjani iščejo svojo poklicanost. Številni so, ki so prejeli dar vere in želijo v svojem življenju nekaj narediti z Jezusom in zanj.

Razločevanje ni nikoli enaka strategija, nikoli enaka želja, ker smo v Gospodovih očeh edinstveni. Vseeno se ta klic uresniči v zgodbi življenja, v zgodbi našega življenja. V srcu se pusti prepoznati. Bolj, kot si mislimo, zmoremo razločiti, kaj Bog pričakuje od nas. Toda ta naloga je večkrat zelo zahtevna in pogosto nam manjka volje za njeno uresničitev.

Za začetek bi radi postavili štiri temelje, ki so pomembni, ko se lotimo te naloge, izziva. O njih papež Frančišek piše v posinodalni spodbudi Kristus živi. Ob vsakem temelju je dodatno vprašanje za osebni razmislek.

1. <u>TEMELJ: BOG NAS POZNA!</u>

Bog nas je ustvaril in poslal na svet. Za vsakega izmed nas ima načrt in vsak je v svet poslan z določenim namenom, poslanstvom, poklicanostjo. Temelj odkrivanja le-tega je odnos z Bogom, ki nam vse to počasi razkriva in razodeva. Hkrati nam On vedno želi le najboljše, saj nas neizmerno ljubi.

- Kako bi opisal trenutni odnos z Bogom? Te je Boga strah ali imaš bolj prijateljski odnos z njim, mu zaupaš?

2. <u>TEMELJ: VEDNO SMO POSTAVLJENI V OBČESTVO. V RAZLOČEVANJU SO VEDNO POTREBNI TUDI DRUGI LJUDJE. DAROVI, KI JIH IMAMO, NISO LE ZA NAS, AMPAK ZA DRUGE.</u>

V življenju se velikokrat sprašujemo: "Kdo sem jaz?" Za odkrivanje poklicanosti pa je skoraj bolj pomembno vprašanje: "Za koga sem jaz?" Ljudje živimo kot skupnost, družba. Med nami se vzpostavljajo odnosi. Bog želi in nas pošilja na svet za druge, za soljudi. Vsakemu je podaril talente in lastnosti, da tako vsak na svoj način obogati celotno družbo.

- Si že kdaj pomislil, s katerimi talenti služiš drugim?

3. TEMELJ: TIŠINA, MOLITEV, PREMIŠLJEVANJE, SAMOTA - NAPOR

Za odnos z Bogom in iskanje odgovorov na vprašanje: "Za koga sem jaz?", kar sta prva dva temelja, potrebujemo ustrezne pogoje. Pri tem je pomembno, da si za to vzamemo čas, da najdemo prostor samote in tišine za premišljevanje. Bog nam govori tudi po ljudeh okoli nas, vendar ljudje potrebujemo tudi čas zase, da vse to predelamo in premislimo sami pri sebi in z Bogom.

- Koliko časa si vzamem za tišino in premišljevanje? Kaj vse me odvrača od tega, česa se morda v tišini bojim? Kaj sem v tišini že spoznal/a o sebi?

4. TEMELJ: VLOGA OSEBNEGA SPREMLJEVALCA

V življenju že pri povsem vsakdanjih odločitvah koga vprašamo za nasvet. Tako nam morda nekdo, ki ni neposredno vključen v dogajanje, predstavi pogled na situacijo ali vprašanje z drugačnega zornega kota. Podobno je tudi pri razločevanju poklicanosti. Osebni spremljevalci – lahko so to starši, vzgojitelji, dobri prijatelji ali duhovniki in redovnice – prisluhnejo zgodbi posameznika in ga spremljajo na njegovi poti prepoznavanja poklicanosti in odločanja. Predstavljajo oporo in Bog nas lahko usmerja tudi po njih.

- Kdo v mojem življenju ima vlogo osebnega spremljevalca? Ali ga morda še moram najti?

Vprašanja za razločevanje

Papež Frančišek mladim na poti razločevanja zastavlja nekaj konkretnih vprašanj za razločevanje lastne poklicanosti. Ne smemo začeti z vprašanjem, kje bi lahko zaslužil več denarja ali kje bi lahko dosegel več slave ali družbenega ugleda. Prav tako pa ni priporočljivo začeti z vprašanjem, kakšne naloge bi mi prinesle več veselja.

Da se ne bi zmotili, moramo začeti z drugega konca in se vprašati:

- Poznam samega sebe, še naprej od videza ali samo občutij?
- Vem, kaj razveseljuje ali žalosti moje srce?
- Katere so moje močne in šibke plati?

Zatem takoj sledijo druga vprašanja:

- Kako bi lahko bolje služil in bil bolj uporaben za svet in za Cerkev?
- Kje je moje mesto na tej zemlji?
- Kaj bi jaz lahko ponudil družbi?

Nato sledijo druga zelo stvarna vprašanja:

- Ali imam potrebne sposobnosti za služenje, ki ga želim ponuditi?
- Ali bi te sposobnosti lahko pridobil in razvijal?

POKLICANOST V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU (30 min)

DINAMIKA (5 min – *pripomočki: sestavljanka*)

Udeleženci dobijo nalogo sestaviti sestavljanko – časa imajo 5 minut.

Pri sestavljanki je veliko koščkov. Ponavadi smo osredotočeni na glavni motiv sestavljanke. A vseeno je veliko koščkov, ki niso del glavnega motiva, vendar so potrebni, da se sestavi celotna slika. To so npr. okvir – velikokrat začnemo z okvirjem, a ko ga sestavljamo, sploh še ne vidimo, kakšen bo glavni motiv. Ali pa veliko koščkov modrega neba, ki so vsi isti, sploh niso del glavnega motiva, a so vseeno potrebni. Tako naše življenje sestavlja veliko dnevov, marsikateri ne zgleda kot del naše poklicanosti. A mora biti košček, korak na poti h končni poklicanosti.

Vprašanja za pogovor (25 min – lahko v manjših skupinah)

- Za koga v tvojem življenju se ti zdi, da zares sledi svoji poklicanosti?
- Po čem to opaziš?
- Čemu slediš v vsakem dnevu svojega življenja? Kaj je tisto, kar si zjutraj rečeš, da boš tisti dan storil?
- Kaj lahko storiš v tem trenutku, da boš stopil na pot uresničevanja poklicanosti?
- Kaj te ovira pri tem, da bi sledil svoji poklicanosti? Kaj se ti zdi najtežje na poti poklicanosti? Kakšen je tvoj najbolj običajen izgovor, da nečesa ne narediš?
- Kakšno vlogo imajo tvoje vsakdanje obveznosti in dejavnosti pri uresničevanju tvoje poklicanosti?
- Kako sprejmeš oz. se soočiš s svojimi spodrsljaji? Kako se pobereš? Takoj obupaš ali poskusiš znova?
- Kako vztrajati pri nečem, za kar si se odločil, če se ti kakšen dan "ne da"? (Za študij se odločiš, ampak se ti vedno ne da učiti ...) Kako se motivirati za stvari pri katerih nimaš izbire? (Šola, sodelovanje z ožjimi družinskimi člani ...)

NE POZABI na navodila za puščavo in kapljico!

VEČERNA MOLITEV

Pesem: Življenje v Tebi (Ta večer) (331)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: Papež Frančišek nas v apostolski spodbudi Kristus živi nagovarja takole:

Bralec 2: »Jezus hodi med nami, kakor je to počel v Galileji. Hodi po naših ulicah, se ustavi in nam gleda v oči, brez naglice. Njegov klic je privlačen, je očarljiv, prevzame. A danes vznemirjenost in hitrost tolikih dražljajev, ki nas bombardirajo, onemogočata možnost za notranjo tišino, kjer se začuti Jezusov pogled in se posluša njegov klic. Medtem te bodo dosegle številne naličene ponudbe, ki se bodo zdele lepe in mogočne, čeprav te bodo sčasoma puščale praznega, utrujenega in samega. Ne dopusti, da se ti zgodi, da te vrtinec tega sveta odnese na študijsko smer brez smisla, brez smeri, brez jasnih ciljev, kjer bi šlo v nič veliko tvojih naporov. Išči raje prostorja miru in tišine, ki ti bodo dovoljevali premišljevati, moliti, gledati z boljšim pogledom na svet, ki te obkroža, in tedaj boš z Jezusom res lahko prepoznal, kaj je tvoja poklicanost na tej zemlji.« *(Kristus živi, člen 277*)

Bralec 1: V trenutkih tišine naj vsak pomisli, v katerem trenutku je danes izrekel svoj mali "zgodi se". */nekaj trenutkov tišine/*

Gospodu se zahvalimo za vse lepo, kar smo danes doživeli, in ga prosimo za mirno noč.

Oče naš, O Jezus, blagoslovi me, Sveti angel

Beseda za lahko noč

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Dobri Bog (56)

INTONACIJA DNEVA (*pripomočki: listi z napisi v različnih jezikih, listi s psalmom (razdelitev v 2 zbora pred molitvijo))*

Pesem: Nasmeh v očeh (Cvet dišeč) (160)

+ V imenu Očeta

(Vsak bralec prebere svoj napis in ga prinese na sredino.)

Bralec 1: Skupaj ti kličemo:

Bralec 2: Pater noster

Bralec 3: Our father

Bralec 4: Vater Unser

Bralec 5: Otec naš

Bralec 6: Notre Père

Bralec 7: Padre nostro

Bralec 1: Oče naš … *(vsi skupaj do konca zmolimo v slovenščini)*

Bralec 2: Naše predstave o Bogu vplivajo na naš odnos z Njim in posledično tudi na odnos do sebe in bližnjega. Zato je zelo pomembno, kako si predstavljamo Boga. Lahko se trudimo razčiščevati predstavo o Njem, vendar se moramo zavedati, da je naša predstava omejena in nikoli ne bo popolna. Ker je Bog skrivnost.

Bralec 1: Sedaj bomo skupaj prebrali psalm, zato vas povabim, da dobro prisluhnete, kako je kralj David opeval našega Boga, še posebej bodimo pozorni, ali se naša predstava o Bogu ujema z Davidovo.

Z dušo in telesom naj hvalim Gospoda, *
njegovo sveto ime naj slavi vse moje bitje.
Iz vsega srca bi ga rad hvalil, *
in nobene njegovih dobrot ne pozabil. —
On odpušča vse moje krivde, *
ozdravlja vse moje slabosti.
Rešuje moje življenje smrti, *

venča me z milostjo in usmiljenjem.
Z dobrotami nasičuje moje življenje *
in mladost se mi obnavlja kakor orlu. —
Gospodova dela so pravična, *
vsem zatiranim vrača pravico.
Pokazal je Mojzesu svoja pota, *
Izraelovim sinovom svoja dela. —
Gospod je milostljiv in usmiljen, *
potrpežljiv in zelo milosrčen.
Ne spominja se več naših grehov, *
njegova nevolja ne traja dolgo.
Ne ravna z nami po naših grehih, *
ne vrača nam po naših krivdah. —
Kakor se nebo visoko boči nad zemljo, *
tako njegova ljubezen objema vse, ki ga spoštujejo.
Kakor je sončni vzhod daleč od zahoda, *
odriva od nas naše pregrehe.
Kakor je oče usmiljen z otroki, *
tako se Gospod usmili tistih, ki ga častijo. —
Dobro ve, kakšni smo, saj nas je ustvaril, *
spominja se, da smo iz zemlje.

(Ps 103,1–14, liturgični prevod)

Bralec 2: Bog, hvala, da si sodnik, ampak pravičen in usmiljen. Hvala, da uslišiš naše prošnje, ampak nisi avtomat za izpolnjevanje želja. Hvala, da si vseveden, nisi pa starec s sivo brado na oblaku. Hvala, da si trden kot oče in ljubezniv kot mati. Jezus, hvala, da si naš brat. Čeprav si te morda ne predstavljamo najboljše, se nam razodevaš.

Angel Gospodov je oznanil Mariji / in spočela je od Svetega Duha.
Zdrava Marija / Sveta Marija
Glej dekla sem Gospodova / in zgodi se mi po tvoji besedi.
Zdrava Marija / Sveta Marija
In beseda je meso postala / in med nami prebivala.
Zdrava Marija / Sveta Marija

Tebe ljubim, Stvarnik moj; Oče naš; Slava Očetu

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Tvoje ime slavimo (281)

DELO V SKUPINI – Predstave o Bogu

Oče naš: *"Oče naš, ki si v nebesih."*
Svetopisemski odlomek: Jn 14,5–11

CILJI:
- Spoznati, da naše predstave o Bogu vplivajo na naš odnos z Njim.
- Premisliti, kakšno (naučeno) predstavo Boga imam, in jo primerjati s tem, kakšne podobe Boga nam predstavlja SP, še posebej evangeliji.
- Prečistiti svojo predstavo Boga. Zavedati se, da je Bog vseeno skrivnost in da bomo njegovo podobo spoznavali do konca življenja.

PRIPOMOČKI:
- ✓ Risalni listi, tempere, pisala
- ✓ Natisnjene slike (glej dinamika 'Podobe Boga v umetnosti')
- ✓ Listki, pisala, plakat (glej dinamika 'Vpliv na mojo podobo Boga')
- ✓ Osebno delo (na listih)

MOJA PREDSTAVA BOGA (35 min)

DINAMIKA/OSEBNO DELO (20 min – *pripomočki: risalni listi, tempere, pisala)*

Cilj: (prebuditi zaspane udeležence) Udeležence spodbuditi, da izrazijo svojo predstavo o Bogu, na koncu ugotoviti, da je Bog skrivnost, veliko večji od naših predstav.

Udeleženci z različnim materialom (tempere – če je možno, pisala, naravni materiali – lahko greste v naravo po kamne, smolo, liste, travo, blato) ustvarijo risbo, umetnino, kako si predstavljajo Boga. Upoštevajo naj barve, vonj, tip, zvok, oblike … Ustvarijo naj svoj dotik z Bogom.

Vprašanja v pomoč udeležencem (najbolje je, da se jih prebere preden vsak začne ustvarjati). Ni pravilnih odgovorov (če udeleženec ni začutil, doživel Boga, naj to tudi nariše).

- Spomni se trenutka, dogodka, osebe, kjer se ti je zdelo, da je Bog res prisoten. Poskusi to izraziti v umetnini. Če nimaš posebnega dogodka,

se spomni osebe, ob kateri ti je lepo, ali pa veselega dogodka iz svojega življenja.
- Kdaj si Boga res potreboval in ti je pomagal?
- Če se ne znaš izraziti preko slike, lahko občutke, doživljanja, podobo opišeš tudi z besedami.

PODELITEV (15 min)

Vsak pove, kako si predstavlja Boga, predstavi, kaj je narisal. Naj bo iskreno. Po podelitvi vsak odloži sliko na sredino.

- Iz katerega dogodka si črpal ideje, kakšne občutke si hotel izraziti, se ti zdi smiselno ustvariti podobo Boga?
- Zdaj, ko si slišal, kaj so drugi ustvarili, ali bi svojo podobo spremenil?
- S katero upodobitvijo se najbolj strinjaš? Katera ti je najbolj blizu?

SPREMINJANJE PREDSTAVE O BOGU (10 min)

Voden pogovor:

- Kako si si predstavljal Boga kot otrok, ali se razlikuje s podobo, ki jo imaš sedaj?
- Se ti zdi podoba iz otroštva bližje resnični podobi?
- Ali se podoba Boga skozi življenje spreminja/razvija? Kaj/kdo vpliva na to?
- Kako se je glede na podobo Boga spreminjal tvoj odnos z Bogom? Je bil vedno enak, ali je imel vzpone in padce?
- Kako bi označil/a svoj odnos z Bogom glede na kvaliteto in intenzivnost danes in ko si bil/a otrok?

POPOLDNE 1. DEL *(1 ura 15 min)*

ODZIV NA PRIČEVANJE

DINAMIKA – **Podobe Boga v umetnosti** (10 min – *pripomočki: slike*)

Poleg naših umetnin z jutranje dinamike položimo slike z umetnosti (ki predstavljajo predstave o Bogu v zgodovini) in slike z interneta, simbole.

- Kaj nam te dodatne slike povedo o Bogu?
- Izberi si sliko, ki te nagovarja. Kako predstavlja neko Božjo lastnost?

Vprašanja za pogovor (20 min – lahko v manjših skupinah)

Cilj: Razkrinkati napačne predstave o Bogu.

- Kakšni občutki te obdajajo, ko ti nekdo reče: »Bog te vedno gleda.« (Je razlika, kdo in kako ti to reče? Je drugače, če ti reče »Bog te vedno vidi.« kot »Bog te vedno gleda«)?
- Primer strička Janeza:

"Bog je bil družinski znanec, ki sta ga mati in oče zelo občudovala, ga opisovala kot izredno ljubečega, dobrega družinskega prijatelja, ki je zelo močan in ga skrbi za vse nas. Končno nas odpeljejo na obisk k "dobremu staremu stričku Janezu". Živi v ogromni graščini, nosi brado, je zadirčen in grozeč. S starši ne moremo deliti silnega navdušenja nad tem družinskim draguljem. Ob koncu obiska se striček Janez obrne k nam: "Zdaj pa poslušajte," začne in deluje zelo strogo, "tukaj vas želim videti enkrat tedensko in naj vam pokažem, kaj se bo zgodilo z vami, če se ne boste prikazali." Nato nas odpelje v klet svoje graščine. Temna je, vse bolj vroča postaja, ko se spuščamo vanjo, in nenadoma zaslišimo grozljive krike. V kleti so jeklena vrata. Striček Janez ena odpre: "Zdaj pa poglejte notri, dragi moji," reče. Zagledamo prizor iz nočne more, celo vrsto gorečih peči, za katere skrbijo hudi duhovi, v peči mečejo moške, ženske in otroke, ki niso obiskovali strička Janeza ali se ravnali po njegovih navodilih. "In če me ne boste obiskovali, dragi moji, boste zagotovo prišli sem," pove striček Janez. Nato nas spet odvede v zgornje nadstropje, k materi in očetu. Ko se vračamo domov, trdno držeč očeta z eno in mater z drugo roko, se mati skloni k nam in reče: "No, ali zdaj ljubite strička Janeza iz vsega srca, iz vse duše, z vsem mišljenjem in z vso močjo?" Mi pa, ki to pošast naravnost sovražimo, odvrnemo: "Seveda ga." Če bi rekli karkoli drugega, bi to namreč pomenilo, da smo se pridružili čakalni vrsti pred pečjo. V najnežnejši starosti postanemo

versko razcepljene osebnosti in stričku Janezu ves čas govorimo, kako ga imamo radi, kako je dober in da želimo početi le tisto, kar mu je všeč. Upoštevamo vse, kar naj bi bile, kot nam povedo, njegove želje, in celo samim sebi ne upamo priznati, da ga sovražimo."

Iz knjige "Bog presenečenj", avtor: Gerard W. Huges

- Koliko je tudi tvoja podoba Boga sorodna stričku Janezu?
- Zakaj bi hotel moliti k takemu Bogu, kot je striček Janez? Kakšni občutki bi me ob tem navdajali? Bi se želeli družiti, pogovarjati z njim? Bi mu zaupal?
- Zakaj smo ustvarili takšne podobe Boga, kot je striček Janez?
- Kakšna se ti zdi primerjava med Bogom in stričkom Janezom? Ali lahko v Jezusovih besedah najdemo kakšne osnove za takšno predstavo?

- Koliko ljudi si Boga predstavlja kot energijo in koliko kot osebo? Zakaj tako mislijo? *(Z osebo lahko vzpostaviš stik, lahko se z njo pogovarjaš, imaš odnos. Z neko energijo tega odnosa ni mogoče vzpostaviti.)*
- Koliko % tvojih prošenj Bog usliši? Podaj primer, ko te je uslišal in ko te ni. V čem se ti dve prošnji razlikujeta?
- Koliko je uslišanje prošenj in molitev odvisna od tega, za kaj in kako ga prosiš?
- Prosiš za želje ali za potrebe? Kolikokrat Boga razumemo kot Božička, dobričino, ki usliši vsako našo željo?
- Kako pogosto se nam dogaja, da Boga doživljamo kot trgovca, ki nam v zameno za naše molitve izpolni naše želje – več kot zmolimo, več nam da?

Kaj Bog ni in kaj vseeno je (klasični primeri)
Bog ni energija. (New age pojmuje Boga kot neko božansko energijo, v katero se lahko človek po smrti zlije in preneha bivati. Gre za logiko samouresničevanja. Pri tem ni osebnega odnosa z Bogom, v katerem je človek ljubljen ter se po zgledu Boga daruje za druge. Prav tako lahko odnos z Bogom oslabi iskanje energijskih točk, ko se človek v pretirani skrbi za zdravje osredotoči samo na naravo, jo želi obvladati ter pozablja, da Stvarnik skrbi za naše duhovno in telesno zdravje.) Bog ni magična stvar, je oseba!

Vseeno je Ljubezen, iz katere črpamo "energijo" – moč, za darovanje.

Bog ni avtomat za izpolnitev mojih želja na podlagi molitev, ki jih mečem v avtomat, ali prekupčevalec.

Vseeno nas ima rad in nam da vse, kar potrebujemo in še več, kot ga prosimo.

Vsaka molitev je od Boga slišana in uslišana – Bog morda ne naredi točno tega, kar ga prosimo, vedno pa naredi nekaj dobrega za nas.

Bog ni nadzornik, ki me povsod gleda in grozi, da ni dobro grešiti.

Vseeno je ves čas z nami, ker nas ima rad in skrbi za nas (Vem, kaj potrebujete.).

Bog ni starec s sivo brado, ki sedi na oblakih.

Vseeno pa je od vekomaj in bo vedno obstajal in je vedno mlad ter obvlada celotno vesolje.

Iz podob, ki jih imamo, lahko delno spoznavamo Boga. Vse to so delne predstave o Bogu. Nekatere predstave so lahko tudi napačne. Popolne predstave o Bogu ne moremo imeti, ker je Bog skrivnost. Bog se nam postopoma razodeva in se nam bo v polnosti razodel šele v večnosti, ko ga bomo gledali takšnega, kakršen je (1 Jn 3,2).

Če je potrebno, se skupina združi in med seboj podeli bistvene ugotovitve, morebitna vprašanja (npr. za duhovnega voditelja).

DINAMIKA – **Vpliv na mojo podobo Boga** (20 min – *pripomočki: listki, pisala, plakat)*

Vsak udeleženec na svoj listek napiše, kdo je vplival na njegovo predstavo o Bogu. Te liste nalepimo na skupni plakat in se ob tem pogovorimo:

- Kdo je dejansko vplival nate in na tvojo predstavo Boga?
    - Koliko so vplivali nate z besedami ali z dejanji? Katere besede in dejanja so najbolj vplivala na to predstavo?
    - Od koga pričakuješ (zaupaš), da bo vplival na tvojo predstavo?
    - Kako nepopolnosti/pomanjkljivosti očeta (matere, botra, kateheta, duhovnika, babice, dedka) vplivajo na tvojo predstavo Boga Očeta?
- Kateri dogodki so vplivali na tvojo predstavo o Bogu? *(Izkušnje, preizkušnje, čudeži, doživetje Boga.)*

- Kako ti vplivaš na predstavo o Bogu pri drugih?
    - Kako to počneš pri svoji primarni družini?
    - Pri svojih vrstnikih?
    - Pri nevernikih?
    - Kako boš to počel pri svojih otrocih?

OSEBNO DELO (10 min – na listih)

- Za kaj si staršem najbolj hvaležen? Se spomniš dogodka, ko so ti dali vedeti, da si ljubljen takšen, kot si?
- Kje so te najbolj prizadeli in niso bili odsev Božje ljubezni?
- Kaj so ti tvoji starši dali na področju vere in pridobivanja "prave in napačne" predstave o Bogu/spoznavanju Boga?

Udeleženci lahko podelijo svoja razmišljanja (10 min pogovora). Animator zaključi pogovor z naslednjimi poudarki:

Starši so za vsakega izmed nas velik dar. Po svojih najboljših močeh so nas vzgajali. Kot otroci smo verjeli, da naši starši zmorejo vse. Kasneje pa smo ugotovili, da tudi naši starši niso popolni, da so nam kdaj naredili krivico, nas niso razumeli ali pa so bili obremenjeni s svojimi težavami, ko smo jih potrebovali. Morda smo ob njih doživeli celo nasilje, zlorabe, čustveno izsiljevanje, očitanje, primerjanje z drugimi, dobili občutek: "nikoli dovolj dober za starše" ... Zato je dobro, da prečistimo, ozavestimo, katera dejanja in besede so prispodoba Božje brezpogojne ljubezni in katera so nam to podobo oskrunila. Ko si iskreno priznamo, kaj nas je prizadelo, lahko Bogu zaupamo, mu izročimo rane, si poiščemo pomoč in staršem odpustimo. Na ta način nas Bog osvobaja nezdravih vzorcev in nam vrača dostojanstvo Božjega otroka, vrednega ljubezni in sposobnega darovanja.

POPOLDNE 2. DEL *(45 min)*

Uvodna vprašanja (5 min)

- Kako pomembno je, da prečistimo predstave o Bogu, saj bi morda lahko enako dobro živeli svojo vero tudi z napačno predstavo o Bogu? Zakaj?
- Kako konkretno tvoja predstava o Bogu vpliva na odnos do sebe, bližnjega in Boga? *(Mi se trudimo ustvariti čim bolj pristno predstavo o Bogu. Ker naša človeška plat močno vpliva nanjo, je naša predstava o Bogu zamegljena, izkrivljena. Čista podoba o Bogu nam pomaga, da z Božjo ljubeznijo ljubimo sebe in bližnje. Naša podoba o Bogu vpliva na naše življenje, naše vedenje, dejanja, odločitve.)*
- Kako lahko prečistimo svojo podobo o Bogu? *(Preko Svetega pisma, molitve, zakramentov, duhovnega vodstva, duhovnih vaj, zgledov svetnikov razčiščujemo predstave o Bogu.)*

RAZČIŠČEVANJE PREDSTAVE O BOGU (40 min)

1. SVETO PISMO:

- Kakšno podobo Boga vidim v SP?
- Kaj nam SP pove o Bogu?
- Je kakšna razlika med Staro in Novo zavezo? Katera podoba je boljša, bolj pravilna? Sploh je katera?
- Katera svetopisemska oseba se zdi tebi osebno najbližja glede na tvoje doživljanje Boga?

STARA ZAVEZA: V pripovedi o stvarjenju se Bog razodeva kot Stvarnik, ki je človeka ustvaril po svoji podobi, moškega in žensko. Moški in ženska skupaj sta podoba Boga – Ljubezni. Bog vstopa v odnos s človekom, z njim komunicira, ga vzgaja kljub njegovim padcem, grešnosti. Mojzesu ob gorečem grmu razodene svoje ime: "Jaz sem, ki sem." (JAHVE). Izraelsko ljudstvo si iz spoštovanja do Boga ni upalo izgovarjati Njegovega imena, zato so ga imenovali Gospod (ADONAI). Preko najrazličnejših preizkušenj so odkrivali, kako Bog vedno znova prihaja naproti, če se človek pokesa in obrne k Bogu. Kljub temu pa je zaradi strahospoštovanja Bog še vedno oddaljen. Pomembno vlogo sredi Izraelskega ljudstva imajo preroki, ki ljudstvo opominjajo, spodbujajo in napovedujejo prihod Mesija – Odrešenika.
NOVA ZAVEZA: Jezusovo poslanstvo je približati Boga Očeta ljudem, jim razodeti Božjo ljubezen. Vsa njegova dela in besede kažejo na Božjo ljubezen, ki je potrpežljiva, usmiljena, osebna. Bog ni več oddaljen, ampak blizu. Razodeva se kot naš prijatelj. Jezus komunicira s svojim Očetom v moči

Svetega Duha, ki povezuje, združuje v eno. Tega Duha nam je Jezus izročil, da bi lahko bili sedaj tudi mi povezani z Bogom Očetom in Sinom ter z našimi brati in sestrami. Pri vsaki sveti maši prosimo, naj nas Sveti Duh združi v eno.

Odlomek najprej preberemo skupaj.

*Jn 14,5–11: Tomaž mu je rekel: »Gospod, ne vemo, kam greš. Kako bi mogli poznati pot?« Jezus mu je dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni. Če ste spoznali mene, boste spoznali tudi mojega Očeta. Od zdaj ga poznate in videli ste ga.« Filip mu je rekel: »Gospod, pokaži nam Očeta in zadosti nam bo.« Jezus mu je dejal: »Filip, toliko časa sem med vami in me nisi spoznal? **Kdor je videl mene, je videl Očeta.** Kako moreš ti reči: ›Pokaži nam Očeta.‹ Mar ne veruješ, da sem jaz v Očetu in Oče v meni? Besed, ki vam jih govorim, ne govorim sam od sebe; ampak Oče, ki ostaja v meni, opravlja svoja dela. Verujte mi, da sem jaz v Očetu in Oče v meni; če pa tega ne verujete, verujte zaradi del samih.*

- Kaj pomeni: "Kdor je videl mene, je videl Očeta"?
- Kako Jezus kaže na Očeta? Kakšne prispodobe uporabi? (Naštejemo – Dobri Pastir, Usmiljeni oče ...)

2. MOLITEV

- Kako rad moliš? Kaj, kako in kdaj moliš?
- Koliko te molitev spreminja? Je del tvojega življenja?
- Kateri način molitve ti je ta trenutek najbližje?
- Koliko med molitvijo govoriš ali koliko poslušaš? Le blebetaš, ker moraš? Ali si želiš slišati Božji glas?
- Če bi moral svoje življenje Bogu opisati z molitvijo, bi bila:
    - hvalnica
    - prošnja
    - (pri)tožba
    - slavljenje
- Kako si želiš moliti?
- Kako je Jezus molil? Kdaj je molil?
- V čem se lahko pri molitvi izboljšaš?

Molitev je hrana za naše poslanstvo, je način življenja. Jezus brez molitve ni mogel živeti, saj je bil vsak trenutek življenja v stiku z Bogom. Pred odločitvami, preizkušnjami, znamenji, prilikami se je pogosto umaknil v puščavo in molil.

Poznamo različne načine molitve, ki so nam v različnih delih dneva in v različnih obdobjih življenja bolj blizu. To so na primer: molitev po obrazcih, molitev s svojimi besedami, meditacija, rožni venec, v pomoč so nam lahko različne knjižice (5 minut s Svetim Duhom, V Tvoji navzočnosti, Magnificat), petje Taizejskih napevov … Če ti nobeden od teh ne odgovarja, ne pomeni, da molitev ni zate, ampak, da še nisi našel načina, ki ti je najbolj pisan na kožo. Kajti molitev je za vsakega, saj je to pogovor z Bogom. In ravno preko molitve spoznavamo Boga.

3. ZAKRAMENTI

- Kateri od zakramentov se te osebno najbolj dotakne/ti razodeva Jezusa? Zakaj? Dodaj konkreten primer iz življenja.
- Kakšno podobo o sebi ti Bog podarja skozi zakrament spovedi/evharistije/bolniškega maziljenja/krsta/zakona/duhovniškega posvečenja?
- Ali pri spovedi govoriš o svojem odnosu z Bogom, o Njegovi podobi?

Kar je Jezus govoril, je Božja beseda, in kar je Jezus delal, so zakramenti, zato se nam ravno preko njih približuje in nam kaže svojo podobo. Skozi spoved kot Usmiljeni Oče, skozi bolniško maziljenje kot zdravnik, skozi krst kot Oče, skozi evharistijo kot večna Ljubezen, ki se za nas vedno znova daruje. Bolj kot smo bližje Bogu, bolj "pravo" podobo imamo o Njem. In preko zakramentov se mu lahko zelo približamo.

4. SKUPINE, DUHOVNE VAJE

- S kom se pogovarjam glede svojega odnosa z Bogom?
- Si aktiven v kakšni skupini, ki te duhovno podpira, te napolnjuje?
- Kako ta skupina vpliva na tvojo osebno vero, odnos z Bogom?
- Če še nisi aktiven, ali si želiš biti, iščeš tako skupino?
- Zakaj hodiš na duhovne vaje? Kaj ti doprinesejo? Ali bi ljudem, ki iščejo Boga, predlagal sodelovanje na duhovnih vajah ali vključenost v različne skupine?

Težko sam najdeš pravo pot, pusti, da ti drugi na tej poti pomagajo.

5. DUHOVNO VODSTVO

- Ali imaš duhovnega spremljevalca? Si ga želiš imeti?
- Kaj te ovira, da ga še nimaš?
- Kaj duhovni spremljevalec doprinese v življenje, v tvojo vero?

6. **SVETNIKI**

- Kateri svetnik ti je posebej pri srcu? Zakaj?
- Kako lahko svetnik vpliva na tvojo predstavo o Bogu?
- Si ob spoznavanju svetnikov kdaj prevzel njihovo predstavo o Bogu? Kakšno?

Svetnikov ne častimo kot Boga (občudujemo njihov zgled vere), ampak se k njim priporočamo. So kot odsev Boga, ki nam lahko pomaga priti bližje Bogu. Njihov pogled na Boga, odnos z Bogom nam lahko pomaga razčistiti podobo o Njem. Svetniki so nam pri skušnjavah, problemih, ki jih preživljamo, v pomoč in uteho, saj so podobne stvari doživeli tudi sami. S konkretnimi dejanji ljubezni so nam lahko za zgled in navdih.

VEČERNA MOLITEV

- **Pesem:** Res je prijetno (224)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: V Knjigi razodetja najdemo stavek: "Tisti, ki je sedel na prestolu, je rekel: "Glej, vse delam novo!" (Raz 21,5). Bog je torej tisti, ki vedno vse prenavlja, ker je sam ves čas "nov". Bog je mlad! Bog, ki je večen in brezčasen, neprestano vse prenavlja. Pomlaja sebe in vse drugo. Najlepše lastnosti mladih so tudi Njegove. Bog je mlad, ker vse dela novo in so mu všeč novosti; rad preseneča in všeč so mu presenečenja; zna sanjariti in želi, da tudi mi sanjarimo; je močan in se rad navdušuje; je družaben, ker rad vzpostavlja odnose in to pričakuje tudi od nas.

O, Jezus, blagoslovi me; O Gospa moja; Oče naš; Sveti angel; Slava Očetu

Besedica za lahko noč

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Angelček varuh moj (18)

MOLITEV PRED POHODOM – **Glej kapljico za tisti dan.**

VEČERNA MOLITEV

Pesem: Oče, ljubim te (Ko skozi okno) (176)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: Gospod, današnji dan smo večinoma preživeli v naravi, obdani s čudovitim Božjim stvarstvom. Lahko smo občudovali Tvoje umetnine in se ti zanje zahvaljevali. Z mislimi se preselimo ven, v naravo, na pohod in molimo z besedami Sv. Frančiška:

Bralec 2: Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov.
Tebi, najvišjemu, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.
Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.

Bralec 1: Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne, dragocene in lepe.

Bralec 2: Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem, sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.

Bralec 1: Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi;
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.

Bralec 2: Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.

Bralec 1: Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji
in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.

Bralec 2: Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.

Bralec 1: Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.
Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji,
zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega.

Bralec 2: Hvalite in poveličujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu v veliki ponižnosti.

Bralec 1: V trenutku tišine naj vsak pomisli, kje je danes prepoznal Boga in v kateri stvari ga hvali. */trenutek tišine/*

O, Jezus, blagoslovi me; Oče naš; Sveti angel; Slava Očetu

Beseda za lahko noč

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Dobri Bog (56)

INTONACIJA DNEVA

Pesem: Brez besed (34)

+ V imenu Očeta

Angel Gospodov je oznanil Mariji / in spočela je od Svetega Duha.
Zdrava Marija / Sveta Marija
Glej dekla sem Gospodova / in zgodi se mi po tvoji besedi.
Zdrava Marija / Sveta Marija
In beseda je meso postala / in med nami prebivala.
Zdrava Marija / Sveta Marija

Bralec 1: Prilika o služabniku, ki ni maral odpustiti (Mt 18,21–35):
Tedaj je pristopil Peter in mu rekel: »Gospod, kolikokrat naj odpustim svojemu bratu, če greši zoper mene? Do sedemkrat?« Jezus mu je dejal: »Ne pravim ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat.
Zato je nebeško kraljestvo podobno kralju, ki je hotel napraviti račun s svojimi služabniki. Ko je začel računati, so mu privedli nekoga, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov. Ker ni imel s čim povrniti, je njegov gospodar ukazal prodati njega, njegovo ženo, otroke in vse, kar je imel, ter poravnati dolg. Služabnik je tedaj padel predenj in ga prosil: ›Potŕpi z menoj in vse ti povrnem.‹ Gospodar tega služabnika se ga je usmilil, oprostil ga je in mu dolg odpustil. Ko pa je služabnik šel ven, je srečal enega svojih soslužabnikov, ki mu je bil dolžan sto denarijev. Zgrabil ga je, ga davil in rekel: ›Vrni, kar si dolžan!‹ Ta je padel predenj in ga prosil: ›Potŕpi z menoj in ti povrnem.‹ Oni pa ni hotel, ampak je šel in ga vrgel v ječo, dokler mu ne bi povrnil dolga. Ko so njegovi soslužabniki videli, kaj se je zgodilo, so se zelo razžalostili in šli svojemu gospodarju podrobno povedat, kaj se je zgodilo. Tedaj ga je gospodar poklical k sebi in mu rekel: ›Hudobni služabnik! Ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil. Ali nisi bil tudi ti dolžan usmiliti se svojega soslužabnika, kakor sem se jaz usmilil tebe?‹ In njegov gospodar se je razjezil in ga izročil mučiteljem, dokler mu ne bi povrnil vsega dolga. Tako bo tudi moj nebeški Oče storil z vami, če vsak iz srca ne odpusti svojemu bratu.«

Bralec 2: Kot ste najbrž že ugotovili, je tema današnjega dneva odpuščanje. Služabnik ni imel dovolj velikega srca, da bi odpustil drobiž svojemu kolegu, čeprav je bilo njemu odpuščeno celo premoženje. Tisoč talentov pomeni toliko denarja, kot bi ga človek zaslužil z vsakdanjim delom v 240 letih. Kako pa mi

odpuščamo svojim bratom in sestram? (nekaj trenutkov tišine) Ali smo tudi mi podobni hudobnemu služabniku?

Bralec 3: Zgodba Tima Guenarda (izg. ženarja)
Mama ga je zapustila, oče ga je tepel. Tim je pristal v sirotišnici in živel na ulicah Pariza. "Moje gorivo je bilo sovraštvo," se spominja: "Edini jezik, ki sem ga poznal, je bilo nasilje."
Kazalo je, da se bo njegovo življenje sprevrglo v polomijo, dokler ni srečal nekoga, ki je nanj pogledal z ljubeznijo. Sodnica mu je ponudila priložnost, ki je nikakor ni želel zapraviti. Resnična prelomnica v njegovem življenju pa je bilo srečanje z ljudmi s posebnimi potrebami.
Ljudje, kot je Vianney, ki je ukrotil njegovo nasilje, so ga naučili nežnosti in mu predstavili Jezusa, "Velikega Šefa". Ko je Tim odkril, kako ga ima Bog rad, se je njegovo življenje razcvetelo. Osvobodil se je bremena nasilja, si odpustil in se naučil ljubiti. Poročil se je z Martino, dobila sta štiri otroke, odpustil je celo svojemu očetu. Danes pravi: "Bog ni naredil napake. Hvaležen sem Velikemu Šefu mojega včeraj in mojega danes."

Bralec 4: Zgodba Tima Guenarda (izg. ženarja) verjetno ni podobna nobeni od naših zgodb, vendar se moramo zavedati, da se takšne situacije vseeno pojavljajo okoli nas. Mogoče tvojemu prijatelju, sošolcu, sosedu, znancu. Tim je navkljub zelo težkemu življenju znal z Božjo pomočjo odpustiti svojim staršem. Kako pa mi odpuščamo v situacijah, ko nas nekdo prizadene, rani, užali? Se zavedamo, da nam Bog pri spovedi vse odpusti in da smo zaradi tega tudi mi dolžni odpustiti svojim bližnjim? Naj bo tudi ta molitev Oče naš s prošnjo, da bi lažje odpuščali našim bratom in sestram.

Oče naš; Tebe ljubim, Stvarnik moj; O Gospa moja; Slava Očetu

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Vlij mi olja (289)

DELO V SKUPINI – Odpuščanje

Oče naš: *"Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom."*
Svetopisemski odlomek: Mt 18,21–35

CILJI:
- Zavedanje, da najprej Bog odpušča meni, zato lahko jaz odpuščam naprej.
- Ozavestiti pomembnost procesa odpuščanja in odločitve za odpuščanje, vključevati Boga v proces odpuščanja.
- Spoznati razlike v odpuščanju drugim, sebi in Bogu.

PRIPOMOČKI:
- ✓ Osebno delo (na listih)
- ✓ Stopinje s koraki + nekaj praznih
- ✓ 4 listki z (indijanskimi) prekrški
- ✓ Vprašalnik o 5 jezikih odpuščanja (za v puščavo!)

DINAMIKA – Ena zgodba, trije zaključki (15 min)

Dva animatorja zgodbo uprizorita. Pri prvem zaključku se jima zazdi, da ni pravi. Zgodbo odigrata še enkrat, tokrat z drugim zaključkom. Spet se jima ne zdi prav, zgodbo odigrata še enkrat s tretjim koncem.

Namen je, da udeleženci spoznajo tri pojme in razlike med njimi. Naj se poudari tudi, da ni le ene rešitve, razlikuje se od situacije do situacije.

ODPUŠČANJE: Na osebni ravni nekomu odpustiš. Ni nujno, da drugi to sprejme, ampak ti si sam v sebi pomirjen.

SPRAVA: Gre za vzpostavitev medsebojnih odnosov po hudem dejanju v preteklosti. Gre za to, da drug drugemu odpustita, da sta pomirjena glede dejanj v preteklosti in zmožna na novo vzpostaviti odnos, v katerem sta oba sprejeta in skupaj rasteta.

OPRAVIČENJE: Spoznaš, da drugi iz objektivnih razlogov ni kriv. (Primer: Če te ni k pouku, ker si imel zdravnika, je to opravičljiv razlog za dejanje, ki se sicer kaznuje.)

OSNOVNA ZGODBA:

Brata se po dolgih letih spora in molka zopet srečata. Sprta sta zaradi neenakomerne porazdelitve dediščine. Mlajši brat je dobil ogromno posest v Kočevju, kočo na Uskovnici in vikend v Portorožu. Starejši pa nič.

PRVI ZAKLJUČEK (odpuščanje):

Starejši brat mlajšemu pove, da je v vseh teh letih prišel do sklepa, da mu je bratski odnos pomembnejši od posesti. Starejši brat mlajšemu odpusti. Mlajši to sprejme, vendar zanj to nič ne spremeni.

DRUGI ZAKLJUČEK (sprava):

Starejši brat mlajšemu pove, da je v vseh teh letih prišel do sklepa, da mu je bratski odnos pomembnejši od posesti. Starejši brat mlajšemu odpusti. Mlajši je ob tem ganjen in se bratu oddolži tako, da nanj prepiše kočevske gozdove. Skupaj odpreta gozdno podjetje, ki postane vodilno v državi. Njuni družini odslej počitnice preživljata skupaj na Uskovnici in v Portorožu.

TRETJI ZAKLJUČEK (opravičenje):

Starejši brat mlajšemu pove, da je v vseh teh letih prišel do sklepa, da mu je bratski odnos pomembnejši od posesti. Starejši brat mlajšemu odpusti. Mlajši se ob tem razjoče. Razloži mu, da je bil v tistem času v hudih finančnih dolgovih, da ni poznal druge poti, da pa ga je bilo preveč sram, da bi o svoji težavi spregovoril z bratom. Brata drug drugemu odpustita in se odločita, da bosta odslej sodelovala. Skupaj odpreta gozdno podjetje, ki postane vodilno v državi. Njuni družini odslej počitnice preživljata skupaj na Uskovnici in v Portorožu.

Vprašanja za pogovor (5 min)**:**

- Kako razumeš zgodbo?
- Kakšne razlike vidiš v odzivih oz. odigranih situacijah?
- Kateri zaključek se povezuje s katero besedo – odpuščanje, sprava, opravičenje?

ODPUŠČANJE (25 min)

Najprej prisluhnimo odlomku in si na koncu podelimo stavek, ki smo si ga najbolj zapomnili.

Prilika o služabniku, ki ni maral odpustiti
Mt 18,21–35: Tedaj je pristopil Peter in mu rekel: »Gospod, kolikokrat naj odpustim svojemu bratu, če greši zoper mene? Do sedemkrat?« Jezus mu je dejal: »Ne pravim ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat.
Zato je nebeško kraljestvo podobno kralju, ki je hotel napraviti račun s svojimi služabniki. Ko je začel računati, so mu privedli nekoga, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov. Ker ni imel s čim povrniti, je njegov gospodar ukazal prodati njega, njegovo ženo, otroke in vse, kar je imel, ter poravnati dolg. Služabnik je tedaj padel predenj in ga prosil: ›Potŕpi z menoj in vse ti povrnem.‹ Gospodar tega služabnika se ga je usmilil, oprostil ga je in mu dolg odpustil. Ko pa je služabnik šel ven, je srečal enega svojih soslužabnikov, ki mu je bil dolžan sto denarijev. Zgrabil ga je, ga davil in rekel: ›Vrni, kar si dolžan!‹ Ta je padel predenj in ga prosil: ›Potŕpi z menoj in ti povrnem.‹ Oni pa ni hotel, ampak je šel in ga vrgel v ječo, dokler mu ne bi povrnil dolga. Ko so njegovi soslužabniki videli, kaj se je zgodilo, so se zelo razžalostili in šli svojemu gospodarju podrobno povedat, kaj se je zgodilo. Tedaj ga je gospodar poklical k sebi in mu rekel: ›Hudobni služabnik! Ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil. Ali nisi bil tudi ti dolžan usmiliti se svojega soslužabnika, kakor sem se jaz usmilil tebe?‹ In njegov gospodar se je razjezil in ga izročil mučiteljem, dokler mu ne bi povrnil vsega dolga. Tako bo tudi moj nebeški Oče storil z vami, če vsak iz srca ne odpusti svojemu bratu.«

Udeležencem lahko pojasnimo, o kakšni količini denarja govorimo, ko je kralj odpustil 10.000 talentov. Talent je veljal tako za denarno enoto kot mersko enoto za težo – odražal je težo srebra. 1 talent je tako pomenil 80 kilogramov srebra. 10.000 talentov bi tako ustrezalo teži 800.000 kilogramov srebra, danes pa bi bilo to približno 7 milijard evrov. Zagotovo vsota, ki bi nas preskrbela za vse življenje. Bog nam je torej pripravljen odpustiti napake, vredne celega življenja.

Vsak pove stavek, ki si ga je zapomnil ob prebiranju odlomka.

Vprašanja za pogovor (10 min)

- Kako doživljaš ravnanje kralja s služabnikom? (*Najprej velika zahtevnost, po prošnji veliko usmiljenje.*)
- Kako doživljaš priznavanje majhnosti služabnika?
- Kako težko je napako priznati sebi? Zakaj? Kako težko bi bilo tebi priznati, da si storil napako?
- Kako razumete ravnanje služabnika, ki kljub temu, da je bilo njemu odpuščeno, od soslužabnika zahteva povračilo dolga?
- Kako si razlagaš Jezusovo svarilo, da bo tudi z nami storil tako, če ne odpustimo bratom?

OSEBNO DELO: (10 min – na listih)

Zavedanje in priznavanje lastne grešnosti?

- Spomni se osebe, s katero težje shajaš. Kaj te pri tej osebi moti? Se ti zdi, da tudi to osebo zmoti kaj pri tebi?
- Zamisli si neko drugo osebo, s katero si si nekoč prišel navzkriž. Ti si ji že odpustil, ta oseba pa do tebe še vedno čuti zamero. Kako se počutiš? Je tvoje odpuščanje dokončno ali že kuhaš novo zamero?
- Je v tvojem življenju prisotna oseba, ki se je s teboj poskušala pobotati, ti pa še nisi pripravljen odpustiti?
- Kako si razlagaš del stavka: "kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom"?
- Kdaj smo pripravljeni odpustiti? Kakšne pogoje postavljaš preden odpustiš? Ali je odpuščanje ob pogojih sploh resnično odpuščanje?
- Kaj je potrebno za odpuščanje?

ODPUŠČANJE JE ODLOČITEV IN PROCES (40 min)

ODLOČITEV

- Kako težko se ti je odločiti za odpuščanje?
- Kaj ti odločitev za odpuščanje prinese?
- Kaj te privede do odločitve za odpuščanje? Kaj te k temu nagovarja?
- Kolikokrat je prav, da se odločim za odpuščanje? (*Tedaj je pristopil Peter in mu rekel: »Gospod, kolikokrat naj odpustim svojemu bratu, če greši zoper mene? Do sedemkrat?« Jezus mu je dejal: »Ne pravim ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat. (Mt 18, 21-22)*)

PROCES ODPUŠČANJA, ko me je drugi prizadel
(pripomočki: stopinje s koraki + nekaj praznih)

- Razmisli in povej primer situacije, ko si uspel odpustiti? Kako je to potekalo? Koliko časa je potekalo? (*Cilj je, da je odpuščanje pot oz. proces.*)
- Kateri koraki se vam zdijo potrebni na poti odpuščanja? *(Najprej sami naštejejo korake, ki se jim zdijo potrebni pri odpuščanju, hkrati s tem ustvarimo pogovor v katerem uvedemo stopinje. Na vsaki stopinji je zapisan korak, potreben pri odpuščanju.)*

1. STOPINJA – REČI NE MAŠČEVANJU

- Kdaj se ti zdi maščevanje smiselno? (*Naše trenutne potrebe so sicer v tistem hipu zadoščene, a na dolgi rok niso smiselne – "Hočete biti za trenutek srečni? Maščujte se! Hočete biti vedno srečni? Potem odpustite!" (H. Lacordaire))*
- Kaj narediš, ko se v tebi zbudi maščevanje?
- Kako se upreš maščevanju?
- Kako razumeš Jezusov stavek: *"Slišali ste, da je bilo rečeno: Oko za oko in zob za zob. Jaz pa vam pravim: Ne upirajte se hudobnežu, ampak če te kdo udari po desnem licu, mu nastavi še levo. In če se hoče kdo pravdati s teboj in ti vzeti obleko, mu pusti še plašč. In če te kdo sili eno miljo daleč, pojdi z njim dve."* (Mt 5,38–41)

Zakaj nastaviti še levo lice?
V antiki je veljalo, da če te nekdo udari na desno lice, je bila to najhujša možna žalitev. Gospodarji so namreč sužnje tepli po desnem licu, z zunanjim delom desne roke. Zunanji del so uporabljali, ker z njim niso jedli, z notranjim pa so sklepali posle, se rokovali. Kdor bi torej nastavil levo lice, bi ga moral nasprotnik udariti z notranjim delom desne roke, s čimer bi mu priznal enakovrednost. "Mislite, da ste me s tem dejanjem užalili, a da bi vam pokazal, da nad mano nimate moči, da bi me užalili, vam nastavljam še desno lice."

Mu pusti še plašč. Judovsko pravo pravi, da kdor te toži, ti želi plašč s silo vzeti, mora biti zato kaznovan. Jezus pa nas uči, da če ta nekdo ta plašč tako zelo potrebuje, mu ga izročimo prostovoljno in se mu ne maščujemo ali ga kaznujemo.

In če te kdo sili eno miljo daleč, pojdi z njim dve. Ta stavek izhaja iz časa rimske okupacije; rimski vojak je namreč lahko po zakonu kogarkoli prisilil, da mu je

eno miljo nosil vojaško prtljago. S tem je zopet nekoga ponižal in mu gospodaril. Lahko bi nas zamikalo, da bi se mu zato maščevali, a Jezus nas nagovarja, da naj z njim prehodimo še eno miljo, da mu pokažemo, da nad nami nima oblasti, da delamo to prostovoljno in svobodno.

2. STOPINJA – SPREJMEM RANJENOST, AMPAK SE TUDI ZAVEDAM SVOJE VREDNOSTI (DOSTOJANSTVO)

- Kako sprejeti bolečo realnost, jo ohraniti v spominu in jo hkrati preseči?
- Na kakšen način se izogneš vlogi žrtve?
- Kako ohranjaš svojo vrednost in dostojanstvo?

3. STOPINJA – POGOVOR Z DRUGIM O SVOJI RANJENOSTI

- Kolikokrat se z drugimi pogovarjaš o ranjenosti, ko ti je težko odpustiti?
- Na koga se obrneš po nasvet ali pomoč, ko ti je težko odpustiti? Ali imaš spremljevalca, ki ti pomaga tudi čez ta proces?
- Koliko si lahko iskren, odkrit, direkten pri pogovoru?

4. STOPINJA – DAM PROSTOR ŽALOVANJU

- Na kakšen način izražaš svojo žalost?
- Koliko si upaš izražati žalost (npr. povedati, jokati)?
- Kako pomembno je, da si dovoliš žalovati?

5. STOPINJA – ZAČNEM RAZUMEVATI TISTEGA, KI ME JE RANIL

- Kako ti uspeva situacijo pogledati skozi oči drugega? *(Pomembno je razumeti širšo sliko – zakaj je nekdo to storil, da je bil morda ranjen že prej ...)*
- Kako pomembno se ti zdi razumevanje drugega?

6. STOPINJA – ODPREM SE MILOSTI ODPUŠČANJA

- Na kakšen način se odpremo milosti?
- Koliko si sposoben moliti za tistega, ki me je prizadel?
- Kako prepuščaš situacijo v Božje roke?

7. STOPINJA – ODPUSTIM

- Kaj občutiš, da/ko nekomu odpustiš?
- V čem vidiš sadove odpuščanja?
- Ali se Bogu zahvališ za milost odpuščanja?

DODATEK ZA ANIMATORJE

(po svoji presoji lahko pričevanje predstavite/preberete udeležencem)

Naj nujnost izkustva odpuščanja, da bi mogli sami odpuščati, osvetlim s pričevanjem Corrie Ten Boom. Corrie je bila osvobojena iz nacističnega koncentracijskega taborišča malo po tem, ko so zavezniki napadli Nemčijo. Veliko časa je porabila, da bi se osvobodila skritega sovraštva do svojih mučiteljev. Nekega dne se je odločila, da se bo podvrgla procesu odpuščanja. Ko je bila prepričana, da se je popolnoma osvobodila svojega sovraštva, in je mislila, da je odpustila, je naredila veliki načrt o zdravljenju ran in sovraštva, ki ga je povzročila druga svetovna vojna. Podala se je torej v kampanjo skozi različne dežele in tam oznanjala ustvarjalno moč odpuščanja in ljubezni.

Ni se bala vrniti v Nemčijo, da bi tam širila svoje sporočilo. Nekega večera je v Münchnu, potem ko se je obrnila na skupino Nemcev, željnih, da bi jim bilo odpuščeno, doživela bolečo izkustvo, ki je postavilo na preizkušnjo njeno lastno moč odpuščanja. Neki mož se ji je približal in ji ponudil roko, rekoč: "Da, gospodična Ten Boom. Kako sem srečen, ko sem vas slišal reči, da nam Jezus odpušča vse naše grehe." Corrie je takoj prepoznala enega svojih mučiteljev iz koncentracijskega taborišča. Spomnila se je, kako je njo in njene tovarišice poniževal, ko jih je prisiljeval, da se povsem gole tuširajo pred njegovim prezirljivim ''nadčloveškim'' pogledom. V trenutku, ko ji je hotel stisniti roko, je Corrie naenkrat začutila, kako ji je roka zastala. Tedaj se je zavedela svoje nezmožnosti, da mu odpusti. Sočasno je bila nad tem začudena in prestrašena. Pa vendar se je čutila tako gotovo, da je bila ozdravljena svoje ranjenosti, in da je premagala svoje sovraštvo ter odpustila. Toda v tistem trenutku sta jo s pogledom na enega njenih mučiteljev prevzela prezir in sovraštvo. Kakor ohromela ni več vedela, kaj naj naredi ali reče. Tedaj je začela moliti: "Jezus, čutim se nezmožna odpustiti temu človeku. Odpusti mi!" V istem trenutku se je zgodilo nekaj čudežnega. Začutila je, da jo je doseglo Jezusovo odpuščanje. Njena roka se je dvignila in stisnila roko svojega nekdanjega mučitelja. Sočasno sta bila ona sama in njen rabelj osvobojena grozne preteklosti. Kako razložiti tako nenaden preobrat? Zlahka ugotovimo. Čudež odpuščanja se je v Corrie zgodil zaradi nepopisnega občutka, da ji je Jezus odpustil njeno nezmožnost, da odpusti. Priznanje lastne nemoči je omehčalo njeno srce in ga usposobilo za sprejem milosti, da je mogla odpustiti.

Iz knjige: Jean Monbourquette, Kako odpustiti.

DODATEK ZA ŠTUDENTE

- Kakšne razlike opaziš med tem, kako odpuščaš ti in kako odpuščajo drugi?
- Kako osebne značilnosti vplivajo na tvoj proces odpuščanja?
- Ti je karakter lahko v opravičilo za odlašanje z odpuščanjem?
- Katere izkušnje vplivajo na to, kako odpuščaš sedaj? (Ali kakšna izkušnja vpliva na to, da težje odpuščaš?)

Glede na svoj značaj, karakter in osebno zgodovino **lažje ali težje odpuščamo** in nas lahko tudi različne stvari različno prizadenejo. Zato je pomembno, da ne sodimo drugih, kakor tudi, da se z njimi ne primerjamo (dodatek za študente).
Karakter pa ne sme biti izgovor, le opomin, da moramo vložiti več truda v odpuščanje.

DINAMIKA – **Indijansko sodišče** (15 min – *pripomočki: listki s prekrški, vprašalnik o 5 jezikih odpuščanja*)

4 udeleženci ob vstopu v prostor dobijo listek, na katerem imajo napisan prekršek (kraja solate, ni delil ulovljene živali, zamuda na jutranji indijanski zbor, napačne barve si je narisal na obraz). Ostali udeleženci so postavljeni za sodnike. Obravnavajo vse 4 primere, skupina se mora dogovoriti, kako bo primer razrešila oz. na kakšen način mu bo odpustila.
Kaj mora narediti, da mu bodo odpustili? Izpolniti kakšno nalogo, kazen, se le iskreno opravičiti?

Namen je, da spoznamo, da imamo različne jezike odpuščanja. Preidemo na 5 jezikov odpuščanja. Vsi udeleženci dobijo anketo, kateri jezik odpuščanja imajo – za čas med puščavo.

Vprašalnik o 5-ih jezikih odpuščanja

ODPUŠČANJE DRUGIM (30 min)

DINAMIKA (5 min)
Vsak v skupini se obrne k svojemu sosedu, ga pogleda v oči in mu iskreno reče: Prijatelj, oprosti mi. Sosed pa odvrne: Oproščeno ti je. Tako gremo cel krog, da vsak prosi odpuščanja in ga tudi podeli. Potem se lahko pogovarjamo o občutjih. Pogovorimo se, ali je lažje odpustiti ali prositi za odpuščanje.

- Komu od ljudi iz svojega življenja najtežje odpustiš? Komu najlažje? Imaš bližnjega, ki mu dlje časa nisi mogel odpustiti?
- Kaj te spodbuja k odpuščanju?

Vprašanja za pogovor

- Katere stvari te pri tvojih starših najbolj motijo, te je kakšno njihovo dejanje prizadelo? Katere stvari jim zameriš? V čem so ti lahko zgled? (Tudi v odpuščanju?)
- S katerimi stvarmi prizadeneš svoje starše?
- Kako sprejeti, da tvoji starši niso popolni, in jim odpustiti?
- Si doživel izdajo/prevaro tesnega prijatelja? Kaj si ob tem doživljal?
    - Kaj se je zgodilo z vajinim odnosom?
    - Si temu prijatelju odpustil? Je on odpustil tebi?
- Kaj se zgodi z odnosom po sporu s prijateljem? Kaj se zgodi z odnosom po sporu z družinskim članom?
- Kako se odpuščanje v družini razlikuje od odpuščanja prijateljem?
- Si zmožen v polnosti sprejeti odpuščanje drugega, če si sam vzrok spora, ali te občutek krivde še vedno mori? Je občutek krivde lahko prisoten v pristnem prijateljskem odnosu?

DODATEK ZA ŠTUDENTE

- Kako se je tekom tvojega odraščanja spremenil tvoj pogled na starše? Se zavedaš, da se spreminja? *(Tekom odraščanja je to proces, da sprejmeš in prerasteš, da se ne smiliš samemu sebi.)*
- Kaj se zgodi z odnosom v primeru odpuščanja? Kaj se zgodi, če se ne odpusti? Kaj, če ne oprostijo vsi vpleteni?

ODPUŠČANJE SEBI (10 min)

- Čigave napake opaziš prej? Svoje ali napake drugih?
- Znaš opaziti svoje napake (svojo lastno grešnost) in svoje slabosti priznati sebi in drugim?
- Komu prej odpustiš? Drugim ali sebi? Zakaj misliš, da je tako? Komu Bog prej odpusti?
- Bog je na križu odplačal grehe vseh ljudi (tudi moje). Če je on odpustil grehe vsem, sem potem tudi jaz primoran odpustiti sebi in bližnjemu?

Najprej je bilo odpuščeno nam, zato lahko tudi mi odpuščamo!

ODPUŠČANJE BOGU (20 min)

Morda se sprašujemo: "Ali Bogu sploh lahko zamerimo, ali mu smemo zameriti?" Zapoved nam namreč govori: "Ne skruni Božjega imena. Ljubi Boga."
Vendarle izkušnja mnogih govori, da so v raznih stiskah, ki so jih doletele, bili razočarani nad Bogom. Prej so verjeli, da jih Bog vedno čuva, a vendarle se je zgodila težka situacija, ki jih je podrla. Prej so verjeli, da z Bogom zmorejo vse, pa vendarle niso uspeli dokončati velikega projekta. Prej so verjeli, da Bog blagoslavlja njihov zakon, pa vendarle je mož postal alkoholik, kar je njun zakon uničilo. Seveda, vsi imamo svobodno voljo, vendar pa bi Bog lahko naredil kakšen večji čudež.
Morda bi res lahko rekli samo, da smo nad Bogom v takih situacijah razočarani, vendar se pogosto zgodi, da ne zmoremo ali nočemo več moliti. "Itak bo tako, kakor bo Bog hotel. In Bog itak velikokrat hoče tako, da meni ni najlažje. On ve, jaz ga bom poslušal ali On ve, mene pa to več ne briga," si lahko mislimo in ne stopamo več v stik z Njim.
V takšni situaciji je dobro, da iščemo ponovni stik z Bogom. Dobro je, da mu izpovemo svojo stisko, svoja čustva jeze, razočaranja, obupa oz. vse, kar čutimo v odnosu do Njega. Ne gre za to, da bi Boga žalili z našimi čustvi. Gre za to, da nas Bog razume in ve, da nam ni enostavno in da zmore preko izpovedi naše stiske vstopiti v nas in nam pomagati.
V takšni situaciji je tudi dobro, da iščemo Božje razumevanje tega, kar se nam je zgodilo in se nam zdi, da Bog ne bi smel dopustiti. V enaki situaciji so bili apostoli, ko so bili razočarani nad Jezusovo smrtjo. V enaki situaciji sta bila učenca na poti v Emavs, ki sta Jezusu izpovedovala svoje razočaranje in On ju je poslušal ter jima počasi razlagal, zakaj se je moralo zgoditi Njegovo trpljenje.
Razočaranje nad Bogom je doživljal svetopisemski Job, razočaranje nad Bogom je doživljal prerok Jeremija. Oba sta svoje razočaranje ubesedila v molitvi k Bogu in dosegla umiritev in spravo z Bogom, ko ju je Bog notranje razsvetlil.
Seveda se zdi stiska tedaj, ko smo v njej, težka in komaj čakamo, da jo bo konec in včasih traja in traja. Vendar vztrajajmo. Bog nas išče in nam pomaga, da se ponovno ujamemo v mirnem odnosu z Njim.
V resnici ne gre dobesedno za to, da mi Bogu odpustimo. Bolj začenjamo razumeti, zakaj se je nekaj moralo tako zgoditi oz. zakaj je Bog v določeni situaciji (ne) ravnal kot je (ni) ravnal. V naši notranjosti pa je psihološka dinamika, ki jo čutimo, precej podobna kakor se dogaja med ljudmi.

- Kako razumeš besedno zvezo odpuščanje Bogu?
- Ali se ti je že kdaj zdelo, da te je Bog za kaj kaznoval? Ali se ti je že kdaj zdelo, da bi te Bog moral za kaj nagraditi, pa te nagrade ni bilo?
- Si kdaj sam doživel/a stisko, v kateri ti je bilo težje verovati v Božjo dobroto? Se ti ni zdelo prav, da Bog to dopušča, da pričakuje od tebe tolikšne napore, žrtve?
- Na kakšen način Bogu poveš tudi svojo težko situacijo? So v tem čustva: prošnje, jeze, pritožbe, jokanja, prepiranja, vzdihovanja, razočaranja, kričanja, grožnje, strahu, skrivanja?
- Se ti kdaj zgodi ali se ti je zgodilo, da nisi več mogel moliti, se pogovarjati z Bogom? Koliko časa je trajalo takšno stanje in kako si ga presegel/a? (Si prosil koga, da moli zate?)
- Kako oz. koliko zaupaš Bogu, ko se ti zdi, da nekaj ni naredil prav?
- Zakaj misliš, da Bog dopušča težke situacije? Kako sam ravnaš oz. bi ravnal, ko je nekaj (pre)težko? Kako se takšne situacije končajo?
- Kdo ti je zgled glede zaupanja Bogu tudi v najtežjih situacijah?
- Kako potrpežljiv si pri vztrajanju v odnosu z Bogom?
- Kako doseči hvaležnost in veselje nad svojo življenjsko usodo? Ali je to vedno možno? Kako v zvezi s tem razlagamo Jezusovo trditev: "Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo"?

*Prispodob*a: Naše življenje je kot gobelin. Mi gobelin gledamo od spodaj, Bog pa ga gleda od zgoraj. Z naše strani se poteze na gobelinu ne zdijo lepe in smiselne. Z Božje strani pa je gobelin vedno lep. Mnogo stvari bomo razumeli šele v večnosti.

SPRAVA

Sprava je beseda, ki se jo v Sloveniji pogosto sliši. Omenja se v povezavi z dogodki v 2. svetovni vojni, tik po vojni in v letih komunizma, ki so sledila do osamosvojitve. Danes je Slovenija samostojna, svobodna in demokratična država. To nam mora, tudi kot kristjanom, biti vrednota. Želimo si družbe, v kateri lahko vsak posameznik svobodno govori in deluje.

Težava je, ker dogodki v vojni in po njej niso še povsem znanstveno raziskani, predvsem pa dejanja, s katerimi so bile kršene človekove pravice, niso javno označena kot taka. Ker nismo razčistili s preteklostjo, ker nismo dosegli sprave (ne zmoremo se skupaj usesti za mizo in sodelovati v dobrobit naše države), težko sodelujemo v sedanjosti in še težje soustvarjamo prihodnost.

Zelo pomembno je, da se zavedamo, sploh v pogovoru s starejšimi generacijami, da so rane še zelo odprte, njihovo bolečino moramo spoštovati. Zavedati se moramo, da je o tem treba govoriti s spoštovanjem in pieteto do

vseh umrlih in trpečih, na vseh straneh. Je pa naloga naše generacije, da preseže delitve in doseže spravo. Kako bomo to dosegli?

(Vzemimo si nekaj trenutkov tišine. Zavestno se odpovejmo sovraštvu in Boga prosimo za spoštovanje in ljubezen do drugih. Če čutimo, da je potrebno, prosimo tudi za odpuščanje.) Pri pogovoru pazimo na spoštljivost in odprtost.

Spusti se v ta pogovor, če čutiš, da si pripravljen, če čutiš, da je skupina taka, da bi se o tem želela pogovarjati. Gre za zelo pomembno temo za Slovenijo in tudi nas mlade, je pa zelo pomembno, da o tem govorimo rahločutno in občutljivo.

V času druge svetovne vojne so naše ozemlje zasedle/okupirale 4 države (Italija, Nemčija, Madžarska, Hrvaška), prav tako smo se Slovenci srečali s 3 totalitarizmi (VIR FRAN: totalitarizem – politična ureditev, v kateri se celotno družbeno in osebno življenje državljanov nasilno enoti in podreja ciljem državnega vodstva). Mi poznamo 3 totalitarizme – nacizem, fašizem, komunizem.

Totalitarizem je v nasprotju s človekovimi pravicami, tudi krščanstvom, ker odreka svobodo drugemu. V takemu sistemu sta najbolj kršeni verska svoboda in svoboda govora. Problem je, ker se kot prava razume le ena ideja, vsa mnenja in dejanja, ki so v nasprotju z njo, pa so kaznovana.

V tem smislu je pomembno, da obsodimo vse 3 totalitarne sisteme, ne obsojamo pa posameznika. Kot animator moram obsoditi totalitarizme, ne propagiram pa sedanjih političnih strank. (Primeri: Lahko rečem, da obsojam komunizem, enako kot tudi nacizem in fašizem. Obsojam komunistični sistem Socialistične Federativne Republike Jugoslavije, ker je kršil človekove pravice. Ne obsojam pa tvojega dedka, če je bil partizan/domobranec. Spoštujem zgodovino tvoje družine, četudi je drugačna od moje. Spoštujem, da se o tem ne želiš pogovarjati. Sočustvujem s kruto smrtjo tvoje babice, ki so jo ubili nacisti/partizani/domobranci. Cenim tvoje prednike, ker so se borili za svobodo Slovencev na Primorskem/Štajerskem.)

- Kako se počutiš, kadar se pogovarja o spravi v Sloveniji?
- Kako si sam predstavljaš spravo v Sloveniji? Kaj bi se po tvojem mnenju moralo zgoditi, da bi do tega prišlo oz. ali je po tvojem mnenju do sprave že prišlo?
- Kako bi se soočil z osebo, ki je zelo ranjena in ima za sabo težko zgodbo?
- Kako bi se soočil z osebo, ki hujska in nagovarja k sovraštvu?
- Kako lahko ti sam prispevaš k spravi?
- Bratomor je ena najhujših stvari, ki jo narod lahko doživi. To je zelo težko preiti. Meniš, da sta v procesu sprave pomembni molitev in Božja milost?

VEČERNA MOLITEV

Pesem: Najlepša pesem (154)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: *(bere kot topshop prodajalec)*
Pozdravljeni!
Kakšen je vaš spanec? Vas daje nespečnost? Vas peče vest, ker gojite zamero do svojega bližnjega? Imamo rešitev za vas. Predstavljamo vam odpuščanje. S pomočjo Božje milosti boste lahko lažje odpuščali svojim bratom in sestram in si tako zagotovili miren in kvaliteten spanec. Za več informacij se obrnite na nebeškega Očeta, zato skupaj zmolimo.

Moj Bog žal mi je; O Jezus blagoslovi me; Oče naš; Sveti angel

Besedica za lahko noč

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Jezus, k tebi hitim (86)

(Nujno dodaj navodilo, da naslednje jutro k jutranji molitvi prinesejo eno stvar, ki so jo prinesli na Uskovnico, pa je do sedaj še niso uporabili!)

INTONACIJA DNEVA

Pesem: K tempeljski zakladnici – Dva novčiča (116)

+ V imenu Očeta

Angel Gospodov je oznanil Mariji / in spočela je od Svetega Duha.
Zdrava Marija / Sveta Marija
Glej dekla sem Gospodova / in zgodi se mi po tvoji besedi.
Zdrava Marija / Sveta Marija
In beseda je meso postala / in med nami prebivala.
Zdrava Marija / Sveta Marija

Bralec 1: 2 Mz 16,9–24
Mojzes je rekel Aronu: »Reci vsej skupnosti Izraelovih sinov: ›Stopite pred Gospoda, kajti slišal je vaše godrnjanje!‹« Ko je Aron govoril vsej skupnosti Izraelovih sinov, so se obrnili proti puščavi, in glej, Gospodovo veličastvo se je prikazalo v oblaku. Tedaj je Gospod spregovoril Mojzesu in rekel: »Slišal sem, kako godrnjajo Izraelovi sinovi; spregovôri jim in reci: ›Proti večeru boste jedli meso in zjutraj se boste najedli kruha in spoznali boste, da sem jaz Gospod, vaš Bog.‹«
Zvečer so priletele prepelice in pokrile šotorišče, zjutraj pa je ležala rosa okoli njega. Ko pa je rosa izhlapela, se je na puščavi pokazalo na tleh nekaj drobnega, zrnatega, drobno kakor slana. Ko so Izraelovi sinovi to videli, so govorili drug drugemu: »Kaj je to?« Niso namreč vedeli, kaj to je. **Mojzes pa jim je rekel: »To je kruh, ki vam ga Gospod daje jesti. Gospod je zapovedal tole: ›Vsak naj nabere tega, kolikor potrebuje, en jerbas za vsakega, po številu vaših duš. Vsak naj vzame za tiste, ki so v njegovem šotoru.‹« In Izraelovi sinovi so storili tako; nabrali so nekateri več, drugi manj. Merili so na jerbas; kdor je veliko nabral, ni imel preveč, in kdor malo, ni imel premalo; vsak je nabral, kolikor je potreboval.** Mojzes jim je rekel: »Nihče naj od tega ne pušča do jutra!« Pa niso poslušali Mojzesa; nekateri so del tega pustili do jutra, pa je postalo črvivo in se je usmradilo. Zato se je Mojzes razjezil nanje. Tako so nabirali jutro za jutrom, vsak, kolikor je potreboval; ko pa je sonce začelo pripekati, se je stajalo. Šesti dan so nabrali dvakrat toliko kruha, dva jerbasa za vsakega. Tedaj so prišli vsi poglavarji skupnosti in to povedali Mojzesu. Rekel jim je: »To je tisto, kar je naročil Gospod: Jutri je praznik počitka, sobota, posvečena Gospodu; specite, kar je treba speči, in skuhajte, kar je treba skuhati; vse pa,

kar ostane, denite na stran, da se prihrani do jutra!« In deli so to na stran do jutra, kakor je Mojzes zapovedal, pa se ni usmradilo in črvov ni bilo v njem.

Bralec 2: Izvoljeni narod, Judje, so se soočali s skušnjavo kopičenja materialnih stvari in lakomnosti. Bog pa jih je preko pošiljanja mane učil zmernosti in zaupanja v Njegovo pomoč. Tudi mi v življenju prevečkrat hrepenimo po stvareh in jih želimo imeti, čeprav jih ne potrebujemo toliko. Zato ste v tem trenutku povabljeni, da na sredino prinesete tisto stvar, ki ste jo na Uskovniški teden prinesli brez potrebe (je niste uporabili oz. čutite, da je bila odveč).

(Med prinašanjem se za poje pesem.)

Pesem: Vsa zemlja govori (303)

Bralec 2: Poglejte, kaj vse smo nabrali skupaj. Koliko je stvari, ki jih sploh nismo potrebovali. Pa smo jih vseeno vzeli s seboj. Morda zato, da bi imeli kaj na rezervi, ali pa smo preprosto preveč spakirali. Bog pa nas vabi, da mu zaupamo. In da smo bližje Njemu ter tudi drugim bratom in sestram. Da smo z njimi solidarni in udejanjamo Božjo ljubezen. Pa jo res?

Bralec 3: *(Bog govori:)*
Za tabo je teden na Pohorju/Uskovnici in jaz sem bil v tvoji bližini.
Sem gor si prišel, da bi …? Sklepam, da si prišel, da bi mi bil bližje, da bi poglobil odnos z menoj.
Veš, prav malo mi je mar, če si se ta teden pri svetih mašah postavljal spredaj ali zadaj, če si molil sede, stoje ali kleče, če si sklonil glavo ali zaprl oči, se trkal na prsi, premikal ustnice, šepetal svete besede, tiščal med prsti jagode rožnega venca ... To so zunanje in razmeroma lahke reči, s katerimi človeka ni težko preslepiti.
Čakam te. Čakam, v dolini. Na srečanje z menoj se pripravi, ko boš prišel domov, med ljudi. Tedaj te bom opazoval in presojal.
Hočem namreč vedeti, ali si se v tem tednu na Uskovnici resnično pogovarjal z menoj. Kdo ve, če si bil z menoj zares iskren. Prepričati se hočem, ali molitev naredi človeka drugačnega, boljšega.
Če bom spoznal, da si ošaben, pohlepen, sebičen, prepirljiv, zamerljiv, nevoščljiv, klepetav, bom vedel, da si slabo molil. Če bom videl, da se v družini, v službi, v šoli, v trgovini, na avtobusu ne znaš pogovarjati z ljudmi, bom takoj vedel, da se ne znaš pogovarjati z menoj. Če kar naprej potrebuješ nekoga, ki te bo hvalil ali tolažil, bom vedel, da na Uskovnico nisi šel častiti Boga, temveč oboževati sebe.
Če pa bodo tvoje oči odprte za stisko bližnjega, če bodo tvoja usta govorila besede miru, veselja, zaupanja in tolažbe, če bo tvoja roka dvigala, če bo tvoje

srce razumevajoče, odpuščajoče, ljubeče, bom vedel, da si se v tem tednu resnično pogovarjal z menoj!

Zdrava Marija; Tebe ljubim, Stvarnik moj; O, Gospa moja; Sveti Angel

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Karkoli ste storili (99)

DELO V SKUPINI – Solidarnost

Oče naš: *"Daj nam danes naš vsakdanji kruh*"
Svetopisemski odlomek: 2 Mz 16,9–24

CILJI:
- Prepoznati razliko med potrebami in željami ter prepoznavati pasti potrošniške miselnosti.
- Zavedati se, da živimo v (pre)obilju, hkrati pa se zavedati, da smo v duhu solidarnosti odgovorni drug za drugega in si zelo blizu.
- Spoznati vsa 4 načela družbenega nauka Cerkve: skupno dobro, solidarnosti, dostojanstvo človeka, subsidiarnost (predvsem za študente) …

PRIPOMOČKI:
- ✓ Listki (mana – potrebe, želje)
- ✓ Natisnjena piramida hierarhije po Maslowu na A4 format
- ✓ Besedilo o potrošništvu (za študente)
- ✓ Listki (lakomnost, skopost, varčevanje)
- ✓ Listki s trditvami (solidarnost, dobrodelnost)
- ✓ Osebno delo (na listih)

ŽELJE IN POTREBE (40 min)

UVODNA DINAMIKA (10 minut **–** *pripomočki: listki mana*)

Po gozdu skrijemo listke, ki predstavljajo "mano". Ko jih udeleženci najdejo, se zberemo skupaj. Vsak izmed udeležencev na glas prebere napisano in skupaj se odločijo ali je to POTREBA ali ŽELJA.

POTREBE *(kar je potrebno za življenje, delo)*	**ŽELJE** *(čustvena potreba po čem)*
imeti dobrega prijatelja, ki mu lahko zaupaš in se nanj zaneseš	imeti prijatelja, ki ima 10000 sledilcev na Instagramu
imeti hišo, ki je dovolj prostorna za mojo družino	imeti hišo z bazenom in dizajnerskim pohištvom

imeti oblačila, v katerih se dobro počutiš	kupiti nov nahrbtnik, čeprav imaš doma že 5 podobnih, ki se jih še da uporabiti
jesti zdravo in raznoliko prehrano	jesti v restavracijah, večkrat na teden
spati 7–9 ur na noč	prespati cel dan
učiti se za poklic, ki te bo izpolnjeval	učiti se za poklic, ki ti bo prinesel veliko denarja, ugled in priznanje iz strani drugih

- Kako bi z lastnimi besedami opisal potrebe/želje?
- Kaj so tvoje potrebe/želje?
- Kaj se ti zdi, da je bolj pomembno? Zakaj?
- Ali so vse želje slabe? Če da, katere ja in katere ne? Zakaj?
- Kakšen je namen mojih potreb? Kakšen namen pa imajo moje želje?

Želje niso vedno nekaj slabega. Če zaradi želje postajaš boljši človek ali pa te dobro vplivajo tudi na druge okoli tebe, te želje niso napačne. PRIMER: Imaš hišo z bazenom: če ta bazen redno uporabljaš, in se po 2-urnem plavanju počutiš boljše in vanj povabiš tudi sosede/prijatelje …

Potrebe imajo namen, da z njihovo pomočjo preživimo in živimo dokaj kvalitetno. Izpolnjene želje pa nam v večini primerov prinašajo zadovoljstvo in srečo, ki pa je kratkotrajna in površinska.
Nekatere želje so nepotrebne. To so tiste, ki jih želiš uresničiti, da se dokažeš sebi in drugim, ali pa so namenjene zgolj trenutnemu lastnemu užitku.

Hierarhija potreb po Maslowu: *(pripomočki: natisnjena piramida na A4 format)*

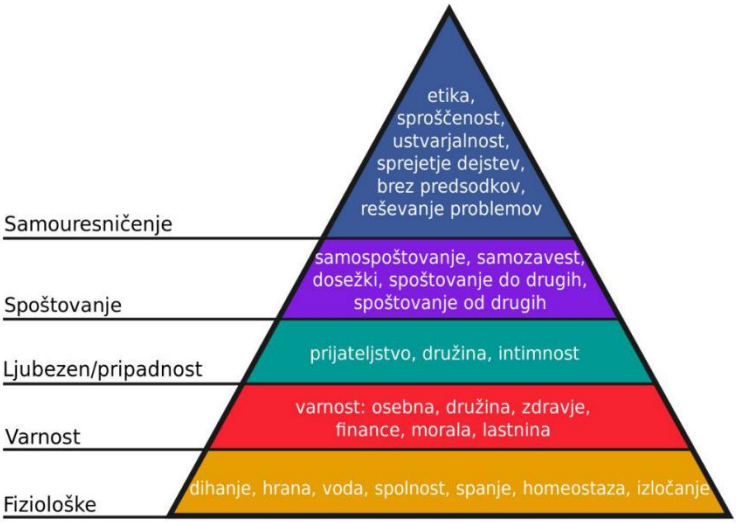

Predstavimo piramido in jo pokomentiramo. Udeleženci spoznajo razliko med potrebami in željami.
Med seboj imamo različne potrebe in želje pa tudi različno veliko jih imamo. S tem ni nič narobe, saj smo si med seboj različni. Važno je le to, da ne izkoriščamo potreb in želja do te mere, da to preide v pretiravanje in egoizem.

Svetopisemski odlomek: 2 Mz 16,9–24

Mojzes je rekel Aronu: »Reci vsej skupnosti Izraelovih sinov: ›Stopite pred Gospoda, kajti slišal je vaše godrnjanje!‹« Ko je Aron govoril vsej skupnosti Izraelovih sinov, so se obrnili proti puščavi, in glej, Gospodovo veličastvo se je prikazalo v oblaku. Tedaj je Gospod spregovoril Mojzesu in rekel: »Slišal sem, kako godrnjajo Izraelovi sinovi; spregovôri jim in reci: ›Proti večeru boste jedli meso in zjutraj se boste najedli kruha in spoznali boste, da sem jaz Gospod, vaš Bog.‹«

Zvečer so priletele prepelice in pokrile šotorišče, zjutraj pa je ležala rosa okoli njega. Ko pa je rosa izhlapela, se je na puščavi pokazalo na tleh nekaj drobnega, zrnatega, drobno kakor slana. Ko so Izraelovi sinovi to videli, so govorili drug drugemu: »Kaj je to?« Niso namreč vedeli, kaj to je. Mojzes pa jim je rekel: »To je kruh, ki vam ga Gospod daje jesti. Gospod je zapovedal tole: ›Vsak naj nabere tega, kolikor potrebuje, en jerbas za vsakega, po številu vaših duš. Vsak naj vzame za tiste, ki so v njegovem šotoru.‹« In Izraelovi sinovi so storili tako; nabrali so nekateri več, drugi manj. Merili so na

jerbas; kdor je veliko nabral, ni imel preveč, in kdor malo, ni imel premalo; vsak je nabral, kolikor je potreboval. Mojzes jim je rekel: »Nihče naj od tega ne pušča do jutra!« Pa niso poslušali Mojzesa; nekateri so del tega pustili do jutra, pa je postalo črvivo in se je usmradilo. Zato se je Mojzes razjezil nanje. Tako so nabirali jutro za jutrom, vsak, kolikor je potreboval; ko pa je sonce začelo pripekati, se je stajalo. Šesti dan so nabrali dvakrat toliko kruha, dva jerbasa za vsakega. Tedaj so prišli vsi poglavarji skupnosti in to povedali Mojzesu. Rekel jim je: »To je tisto, kar je naročil Gospod: Jutri je praznik počitka, sobota, posvečena Gospodu; specite, kar je treba speči, in skuhajte, kar je treba skuhati; vse pa, kar ostane, denite na stran, da se prihrani do jutra!« In deli so to na stran do jutra, kakor je Mojzes zapovedal, pa se ni usmradilo in črvov ni bilo v njem.

Vprašanja za pogovor (15 min)

- Kakšna stiska je zajela Izraelce? Kako so izražali to stisko? *(Godrnjali so in tožili po boljšem življenju v Egiptu, težje so zaupali ...)*
- Kakšne so bile želje in potrebe Izraelcev? *(Zajela jih je lakota na poti iz Egipta v obljubljeno deželo.)*
- Je Gospod slišal in uslišal njihove klice? Kako? *(Gospod nas sliši in uslišuje, daje nam tisto kar potrebujemo, na nas pa je, da s tem ravnamo razumno.)*
- Kako so se Izraelci odzvali na Božji dar – mano? *(Bili so veseli, a še vedno niso povsem zaupali Bogu, saj so si nabrali presežek za naslednje dni. Imeli so potrebo po hrani, potem pa jih je premamila želja po imeti hrano v obilju.)*
- Kako si se počutil, ko se ti je uresničila želja? Kdo vse je pripomogel k temu, da je do te izpolnitve prišlo? *(Pričakujemo, da začutijo Božje delovanje v svojem življenju.)*
- Ali se ti je že kdaj zgodilo, da po izpolnjeni želji nisi čutil zadovoljstva/izpolnitve? Kaj pa to, da si si po izpolnjeni želji zaželel še več in že začel iskati nov vir sreče? Zakaj misliš, da je bilo tako?
- Božja logika: *kdor je veliko nabral, ni imel preveč, in kdor malo, ni imel premalo.* Kako to živeti?

POTROŠNIŠTVO (60 min)

DINAMIKA (10 min)

Udeleženci se razdelijo v 3 skupine in izdelajo kratko in čim bolj prepričljivo reklamo za enega od treh izdelkov: DIKTAFON/PISALNI STROJ/GRAMOFON (5 min). Skupine predstavijo reklame ostalim in na koncu izberemo najboljšo.

Vprašanja za pogovor (20 min)

- Kako bi opredelil besedo potrošništvo? Kaj razumeš pod tem pojmom?
- Od kod izvira misel, da nekaj potrebuješ?
- Zakaj "potrebujemo" vedno več in več?
- Kolikokrat kupiš neko stvar, čeprav ni življenjskega pomena?
- Kako nas lahko nakupovanje zasvoji? Zakaj pride do tega? *(Vpliv hormona sreče.)*
- Kdaj te je kakšna reklama prepričala, da si določeno stvar kupil, čeprav je morda nisi nujno potreboval?
- Kako v potrošniški družbi spoznavamo, kaj v resnici potrebujemo in kaj si želimo?
- Kako se obvladati, racionalno razmisliti in se upreti skušnjavi po "nepotrebnem" nakupu? *(Če dvomiš, je bolje ne kupiti.)*

SSKJ: **potróšništvo** – pretirano uživanje, porabljanje materialnih dobrin: potrošništvo moderne družbe.

Treba je paziti, da ne gremo samo v negativizem in povemo, da so tudi materialne stvari potrebne za življenje. Potrošništvo kot nagrajevanje za lastno uspešnost je pogojno sprejemljiva (zmerno).

- Ali znamo biti hvaležni za dobrine?

Pomembno je sprejeti, kar nam je dano, in se rešiti misli, da moramo imeti nek izdelek, da bomo srečni. Pogosto nam je samoumevno, da imamo vedno vse na razpolago, vendar ni vedno tako (primer prve karantene in pomanjkanja WC papirja). Stvari so nam podarjene in zanje moramo biti hvaležni.

DODATEK ZA ŠTUDENTE (*pripomočki: besedilo o potrošništvu)*

- Kakšno mnenje imaš o zaprtju trgovin v nedeljo?

Vsak udeleženec v tišini prebere spodnji odstavek, si na kratko zapiše kakšno misel, nato pa se vsi skupaj o njem pogovorimo.

Potrošništvo pride iz besede potrošnik, uporabnik izdelkov in storitev. Danes pod potrošništvo razumemo pretirano porabljanje materialnih dobrin, ki so sicer dobrodošle za trgovce in industrijo, dolgoročno pa neugodne za okolje in odnose med ljudmi. Zato ima ta pomen negativen prizvok.
V sodobni zahodni civilizaciji potrošništvo že precej časa kaže vse tipične znake religije. In za to religijo nedvomno velja Marxova misel: »Religija je opij za ljudstvo.« Potrošništvo ima svoje tipične verske zgradbe (nakupovalna središča) in obrede (nedeljski nakup namesto nedeljske maše).
Najpomembnejša pa je lestvica vrednot, ki omogoča, da potrošništvo povsem obvladuje življenje marsikaterega človeka. Potrošništvo s prefinjenim sistemom reklam poskrbi za to, da se posameznik čim bolj poistoveti z ideali, ki mu jih ponujajo oglasi. Oglasi potrošniku obljubljajo tako rekoč nebesa na zemlji – če bo kupoval izdelke določene znamke. Žal pa so lepotni ideali, ki jih ponujajo reklame, v resničnem življenju nedosegljivi, kar potrošnike žene v depresivnost in psihične bolezni.

- Kakšno je tvoje mnenje o tem? Lahko sledi iz tega pogovor.

SKOPUŠTVO/SKOPOST/ŠKRTOST

DINAMIKA (10 min – *pripomočki: listki lakomnost, skopost, varčevanje*)

Na mizo položimo tri listke, na katerih je napisano lakomnost, skopost, varčevanje. V skupini skušajte najprej definirati pojem skoposti/škrtosti in ga razmejiti v odnosu do drugih podobnih pojmov. Kratka razlaga je v sivem kvadratku.

Lakomnost je brezglava želja po tem, da bi imeli še več in še več in še več, pa naj gre za denar, materialne dobrine ali naše odnose. Njeno nasprotje je skromnost. To pomeni, da smo zadovoljni z malim: da ne kupujemo več kot pojemo, da ne prosimo več kot potrebujemo, da stare obleke ne zamenjamo z novo, če je stara še uporabna in lepa.
Skopost/skopuštvo/škrtost je lastnost človeka, ki nerad ali sploh ne daje, ne porablja stvari, zlasti denarja. Lahko rečemo, da je skopost (skopušnost) ekstremno in obsedeno varčevanje, ko človek velikokrat pozabi tudi na lastne

potrebe. Nasprotje skoposti ali skopušnosti je dobrotljivost; torej drža, ko človek vidi sočloveka in drugim rad pomaga.
Varčevanje je shranjevanje denarja, omejitev nakupov, izboljšanje uporabe materialnih stvari s ciljem, da smo finančno čim bolj vzdržni. Ponavadi nam določena vsota ali materialne stvari ostanejo in jih imamo shranjene za težje čase. Varčujemo lahko tudi z drugimi dobrinami, npr. vodo, elektriko ...

Vprašanja za pogovor (20 min)

- Poznaš kakšen primer ekstremnega skopuštva, varčevanja? *(V Ameriki obstaja oddaja "ekstremni skopuhi", kjer ljudje varčujejo pri vodi, tako da se hodijo tuširati v fitnes centre, da se družina tuširа v isti vodi; nekateri varčujejo tako, da živijo pri starših in jim tako ni treba plačevati najemnine; varčevanje z "zelenico", ko ljudje odstranijo naravno travo in položijo umetno, s tem pa varčujejo pri zalivanju, košnji trave …)*
- Kje je meja med varčevanjem in skopuštvom?
- Pogosto častiš kakšno kavo, čaj, pijačo?
- Človek hrepeni po sreči. Nas denar osrečuje? Imam zdrav odnos do denarja?
- "Dobra vaga v nebesa pomaga" pravi slovenski pregovor. Kako razumeš ta pregovor? *(Vaga je stara beseda za tehtnico. Dobra vaga pomeni pravilna teža oz. malo več, kar si nekomu dal, izmeril. Primer: Nekdo te prosi, če mu nekaj pomagaš eno uro, pa mu potem pomagaš več kot eno uro.)*

Svetopisemski odlomek: Mt 19,21–22
Jezus mu je rekel: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Nato pridi in hôdi za menoj!« Ko je mladenič slišal to besedo, je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje.

- Sem se sposoben odpovedati materialnim stvarem zaradi višjega cilja?
- Koliko zares zaupam v Božjo previdnost, da bo Bog poskrbel zame?
- Kje je meja med lastnim prizadevanjem in prepuščanjem Bogu?

SOLIDARNOST (60 min)

DINAMIKA (10 min – pripomočki: listki s trditvami)

Udeležence razporedimo po parih, znotraj katerih se ob spodnjih primerih odločijo, ali primer opisuje Solidarnost ali Dobrodelnost. Po nekaj minutah pari predstavijo svoje odgovore in oblikujemo skupno odločitev.

PRIMERI SOLIDARNOSTI ALI DOBRODELNOSTI

1. Misijonar gre v Afriko, kjer je potres opustošil mesto. Tam jim pomaga pri gradnji novih hiš. (S in D)
2. Prijatelj je v stiski, zato mu ponudim svoj čas in se z njim pogovorim. (S in D)
3. Sošolcu je umrla mama. S celim razredom smo odšli na pogreb. (S)
4. Z mladinsko skupino organiziramo koncert. Zbran denar namenimo družini v stiski. (D)
5. Sošolcu kemija ne gre dobro od rok. Pomagam mu pri inštrukcijah. (S in D)
6. Minuta molka za umrlega slavnega košarkaša. (S)
7. Brezdomcu darujem svoja oblačila. (D)
8. Brezdomca pospremim na suho pod dežnikom in se pri njemu zadržim nekaj časa. (S in D)
9. Za 40 dni se odpovem alkoholu. (S)
10. S prijateljem, ki ima sladkorno bolezen, se odpravim v restavracijo. Čeprav bi si sam želel torte, je ne bom naročil, saj vem, da je prijatelj ne sme. (S)
11. Sodelujem na krvodajalski akciji. (S in D)
12. Obiščem prijatelja, ki je bolan. (S)

Po zgornji dinamiki se pogovorite in skušajte opredeliti pojem solidarnosti in ga razmejiti z drugimi pojmi.

V solidarnosti se vsi počutimo odgovorni za vse. *(Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. Mt 10,8)* Zato je solidarnost hkrati socialno načelo in moralna krepost. Kot socialno načelo pomeni, da skušamo skupaj premagovati "grešne" strukture; torej tiste sisteme v družbi, ki ljudi delajo neenakopravne, ki razčlovečujejo, ki vodijo v kaos in uničenje. Solidarnost pomeni, da ustvarjamo pravično družbo. Zato je znamenje solidarnosti lahko tudi samo podpora, glasovanje, protest, smeh, jokanje, gladovna stavka, molitev ... Kot moralna krepost solidarnost pomeni konkretno ukrepanje v dobro drugih. Ko smo solidarni s človekom v stiski, z njim doživimo stisko in se mu na ta način

približamo. Na tem področju se solidarnost dotika tudi dobrodelnosti. Solidarnost vključuje tudi skrb za prihodnje generacije in odgovornost do družbe, da pri svojih odločitvah razmišljamo tudi o njihovih posledicah na druge.
Razlika med solidarnostjo in dobrodelnostjo:
Dobrodelni smo takrat, kadar darujemo materialne stvari, denar, čas in ni nujno, da smo dejansko osebno vključeni v določeno situacijo. Je pa dobrodelnost vedno zelo konkretna. Pri vsem skupaj je pomembno, da gremo iz cone udobja, da darujemo zlasti takrat, kadar nimamo v obilju (ne čakamo na idealne razmere, ko bomo imeli dovolj časa, denarja, volje ...).

Vprašanja za pogovor: (30 min)

- Kaj zate pomeni solidarnost? Kako jo razumeš?
- Imaš sam kakšno izkušnjo, kjer si bil ti solidaren oz. si to doživel na lastni koži?
- Smo v času epidemije doživeli solidarnost oz. kje bi jo lahko še bolje živeli? *(Skrb za zdravje, nošenje mask, upoštevanje pravil, sočustvovanje z bolnimi in umrlimi …)*
- Smo kot družba dovolj solidarni drug z drugim? Znamo biti pozorni na druge in njihove potrebe?
- V katerih situacijah sem jaz pozoren na druge?
- Kdaj je bil Jezus solidaren z nami? *(Ne pošilja nam darov z neba, ampak se je za nas učlovečil.)*

PROSTOVOLJSTVO

- Kje vse lahko delujemo kot prostovoljci? *(Animatorstvo, Karitas, letovanja ...)*
- Kje si prostovoljec? Kje si želiš to še postati?
- Kaj ti prinaša prostovoljstvo? *(Zadovoljstvo, izpolnitev, nova poznanstva, druženje, izkušnje za življenje ...)*

OSEBNO DELO (10 min – na listih)

Lk 10,25-37: *Tedaj je vstal neki učitelj postave, in da bi ga preizkušal, mu je rekel: »Učitelj, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« On pa mu je dejal: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?« Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, z vso dušo, z vso močjo in z vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« »Prav si odgovoril,« mu je rekel, »to delaj in boš živel.« Ta pa je hotel sebe opravičiti in je rekel Jezusu: »In kdo je moj bližnji?« Jezus je odgovoril: »Neki človek je šel iz*

Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike. Ti so ga slekli, pretepli, pustili na pol mrtvega in odšli. Primerilo pa se je, da se je vračal po tisti poti domov neki duhovnik; videl ga je in šel po drugi strani mimo. Podobno je tudi levit, ki je prišel na tisti kraj in ga videl, šel po drugi strani mimo. Do njega pa je prišel tudi neki Samarijan, ki je bil na potovanju. Ko ga je zagledal, se mu je zasmilil. Stopil je k njemu, zlil olja in vina na njegove rane in jih obvezal. Posadil ga je na svoje živinče, ga peljal v gostišče in poskrbel zanj. Naslednji dan je vzel dva denarija, ju dal gostilničarju in rekel: ›Poskrbi zanj, in kar boš več porabil, ti bom nazaj grede povrnil.‹ Kaj se ti zdi, kateri od teh treh je bil bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike?« Oni je dejal: »Tisti, ki mu je izkazal usmiljenje.« In Jezus mu je rekel: »Pojdi in ti delaj prav tako!«

"Naučili smo se leteti kot ptica, plavati kot riba; pozabili pa smo preprosto umetnosti, živeti kot bratje in sestre." (Martin Luther King)

"Kultura blagostanja, ki nas pusti misliti na nas same, nas naredi za neobčutljive za vpitje drugih, pusti nas živeti v milnem mehurčku, ki je sicer lep, ampak minljiv, je iluzija nepomembnega, provizoričnega, ki vodi v vseenost nasproti bližnjemu in zaradi tega tudi do vseobsegajoče vseenosti! Iz tega globaliziranega sveta smo padli v globalizirano ravnodušnost. Navadili smo se na trpljenje drugega, ne gane nas več, ne zanima nas več, to ni naša zadeva." (Papež Frančišek, julij 2013)

Vprašanja za pogovor:

- Ali opazim ljudi v stiski? Kako odreagiram nanje?
- V čem sem podoben usmiljenemu Samarijanu?
- Kdaj poskrbim za nekoga več, kot je od mene pričakovano?
- Kako izkazujem hvaležnost drugim, ko prejemam njihovo pomoč?

Mati Terezija je vodila v večjo pravičnost in solidarnost. Misijonarkam ljubezni je nekoč dejala: *"Če želite videti stisko drugih, morate biti same soudeležene v njihovi stiski. Šele takrat bodo vaše oči odprte za žalost, uboštvo."*

DODATEK ZA ŠTUDENTE

Družbeni nauk Cerkve (DNC) – *štiri glavna načela*

- ❖ Človekovo dostojanstvo – izvira iz njegove bogopodobnosti; vsak človek je vreden spoštovanja že zato, ker je človek.
- ❖ Skupno dobro – skupek vseh okoliščin, ki skupnosti oseb prinašajo najvišjo možno mero dobrega; je dobro za vse nas, npr. čisti zrak.
- ❖ Solidarnost – sočutnost za stisko bližnjega; videti in pomagati.

- Subsidiarnost – znati prepustiti delo in odgovornost na različnih ravneh (kar lahko naredi nižji, organ naj ne dela višji organ, npr. občina/država).

Poleg že razloženega načela solidarnosti imamo torej še naslednja tri načela:

Skupno dobro

Skupno dobro razumemo kot socialno in skupnostno razsežnost moralnega do … (docat 87). Drugi vatikanski koncil pravi, da je skupna blaginja vsota vseh tistih razmer družbenega življenja, ki tako skupnostim kakor posameznikom omogoča, da v večji meri in lažje dosegajo svojo popolnost. Cilj posameznega človeka je uresničevanje dobrega. Cilj družbe je skupno dobro.
Vsak človek in vsaka družbena skupina ima svoje bolj ali manj upravičene interese. Želeti skupno dobro pomeni sposobnost razmišljati preko zgolj lastnih potreb. Zainteresirani moramo biti za blagor vseh, tudi ljudi, na katere nihče ne misli, ker nimajo glasu niti moči. Dobrine zemlje so za vse. In če vsak gleda le nase, bo skupno življenje postalo vojna vsakega proti vsakemu. Cilj skupne blaginje je celostno dobro ljudi in noben vidik človeškega življenja ne sme ostati zunaj (npr. tudi skrb za duhovno dobro).
Bog je ustvaril svet za vse. Zemlja prinaša dobrine in sadove. V principu naj bi bili na razpolago vsem ljudem brez favoriziranja in uporabljeni v blaginjo vseh. Vsak človek ima pravico do tega, kar je življenjsko nujno; to mu ne sme biti nedostopno, tudi če se ve, da obstaja pravica do lastnine in da bo med ljudmi vedno razlika glede posesti. Če imajo nekateri več kot dovolj, drugim pa manjka najnujnejše, ni pod vprašajem samo ljubezen, marveč predvsem pravičnost.
Privatna lastnina osvobaja in omogoča neodvisnost, kar človeka usmerja, da svojo lastnino ohranja, skrbi zanjo in jo ščiti pred uničenjem. Stvari v skupni lasti nasprotno pogosto propadajo, ker se nihče ne čuti odgovoren zanje. Možnost svobodnega razpolaganja z dobrinami spodbuja prevzemanje odgovornosti in nalog v skupnosti.
Ubogi stojijo v srcu Cerkve, če ni tako, potem Cerkev izdaja svojo nalogo. Drugi vatikanski koncil govori o prednosti odločitvi za uboge. S tem si je dala osrednjo socialno obveznost posameznikov in celotne Cerkve, da se posebej zavzame za potrebe tistih, ki stojijo na robu družbe. Blagri s pridige na gori, Jezusovo lastno uboštvo in njegova ljubezni polna pozornost do ubogih nam kažejo pot. Zavzeti se za izključene je neposredno Jezusovo naročilo: "Karkoli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili." (Mt 25,40)

Citati:

"Skupno dobro je dobro vseh nas, ki ga sestavljajo posamezniki, družine in vmesne skupine, ki se povezujejo v družbeno skupnost." (papež Benedikt XVI)

"Kar ne koristi čebeljemu roju, tudi čebelam ne koristi." (Charles-Louis de Montesquieu)

"Bog je zemljo z vsem, kar vsebuje, določil za uporabo vsem ljudem in narodom, tako da morajo ustvarjene dobrine v pravem sorazmerju pritekati v roke vseh; pri tem naj bo pravičnost vadnica, ljubezen pa njena spremljevalka." (II. vatikanski koncil)

"Človek, ki si ne sme pridobiti nobene lastnine, ne more imeti nobenih drugih interesov kot jesti, kolikor more, in delati najmanj, kot je možno." (Adam Smith)

"Svet ima dovolj za potrebe slehernega, a ne za pohlep vsakega." (Mahatma Gandhi)

Vprašanja za pogovor:

- Se ti zdi, da ljudje danes živimo po načelu "skupno dobro"? Zakaj?
- V katerih primerih se znajdeš v situaciji, ko ne gledaš na skupno dobro, ampak na svoje dobro?
- Kako se razlikujeta "skupno dobro" in "solidarnost"?
- Ali je lahko nekaj v tvoje dobro in hkrati tudi v skupno dobro? Kako se ločita ti dve stvari?
- Kaj bi naredil, da bi več ljudi živelo po tem načelu?
- Kaj komentiraš trditev: "Če bi vsi ljudje delali v skupno dobro, ne bi bilo več lakote"?
- Kaj ti storiš za revne in pomoči potrebne?

Dostojanstvo človeka

Središče in srce katoliškega družbenega nauka je človek, ki ima zaradi tega, ker je Božja podoba, nedotakljivo dostojanstvo. Zaradi tega je človek neločljivo povezan z Bogom, je nekdo in ne nekaj in kot tak mora vedno biti subjekt, ne pa predmet. Glede dostojanstva sta moški in ženska enakovredna, se pa v svoji različnosti dopolnjujeta, skupaj – v odnosu do ostalega stvarstva – sta varuha življenja, ki je sveto in nedotakljivo.
Človek je ustvarjen kot enovitost duše in telesa in kot tak je odprt za presežno. Pravično družbo je mogoče vzpostaviti samo s spoštovanjem presežnega dostojanstva človeške osebe in z zavedanjem, da so spremembe v družbi

mogoče šele potem, ko se zgodijo v človeku. K dobremu se človek lahko obrača le v svobodi, ki ni v nasprotju z Božjo voljo. V ozadju vsega pa stoji naravni moralni zakon, ki povezuje ljudi različnih kultur.
Žalitev človekovega dostojanstva se imenuje greh, ki rani grešnika samega (osebni greh) kot tudi bližnjega (družbeni greh).
Odgovor na neodtujljivo pravico do dostojanstva človekove osebe je tudi gibanje za človekove pravice. Splošno deklaracijo o človekovih pravicah je OZN sprejela 10. decembra 1948, kristjani pa verujemo, da je zadnji izvir človekovih pravic v Bogu. Osnovne človekove pravice so: do življenja (od spočetja do naravnega konca); do družine (otrok, da živi v njej, odrasli, da jo lahko vzpostavijo); do odraščanja; do dela; do verske svobode.

Citati:

"V Sloveniji so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Vsi so pred zakonom enaki." (14. člen slovenske ustave)

"Sedanja ura je vedno najpomembnejša. Vedno je najpomembnejši človek tisti, ki ti trenutno stoji nasproti. Vedno je najpomembnejše dejanje dejanje ljubezni." (Mojster Eckhart)

"Nismo slučajen in brezsmiseln produkt evolucije. Vsak izmed nas je sad Božje misli. Vsak je zaželen, vsak ljubljen, vsak potreben." (papež Benedikt XVI)

Vprašanja za pogovor:

- S kakšnim oz. katerim človekom se nikakor ne bi želel družiti (npr. šel na kavo, se pogovarjal …)? Zakaj?
- V čem je dostojanstvo človeka? Kako bi ga opredelil?
- Po čem merim vrednost človeka? Kaj je v svetu glavno merilo? Kaj je pomembno pri človeku? *(npr. pameten, izobražen, športen, mišičast, bogat …)*
- Kaj v današnjem svetu ogroža človekovo dostojanstvo?
- Na katerih področjih je človekovo dostojanstvo najbolj potlačeno? *(npr. ubijanje življenj – splav, evtanazija; razčlovečenje – prostitucija, pornografija, umetno spočetje; izkoriščanje – korupcija, nasilje, mobing, brezposelnost, nezadostno plačilo za delo ...)*

- Kako kristjani v svetu sodelujemo pri naporih Cerkve za »obrambo dostojanstva človeka pred poskusi spremeniti ali popačiti njegovo podobo«? Kako ti sodeluješ pri tem?

Subsidiarnost

Vsaka družbena naloga je najprej zaupana najmanjši skupini ljudi, ki jo more izvršiti. Načelo subsidiarnosti je prvič oblikoval papež Pij XI leta 1931. Princip subsidiarnosti je v tem, da se na nalogo primarno odzove manjša enota. V kolikor ima družina probleme (npr. smrt staršev), država (center za socialno delo) poseže, ko problem presega zmožnosti reševanja lastne družine. Na ta način se ohranja svoboda posameznika in s tem dostojanstvo osebe.
Subsidiarnost velja tudi na politični ravni. To velja za nacionalne države in skupnost Združenih narodov. Podoben vidik velja za odnos držav do EU, pri čemer imajo države primarno vlogo reševanja lastnih problemov. Višji nivo običajno posreduje, ko pride do propadov držav ali kršenja človekovih pravic.
Vidik subsidiarnosti je ključen tudi z vidika posameznika. Problemov ne smemo prepuščati samo drugim in se od njih distancirati. S težavami v okviru lastnih zmožnosti se moramo znati soočati in v primeru nezmožnosti poiskati pomoč. Medsebojna pomoč nam omogoča, da gojimo sodelovanje v vlogah, ko pomoč potrebujemo ali jo nudimo. Kristjan je poklican, da je aktiven na vseh področjih družbe, kot nekdo, ki išče in ponudi pomoč.

Citati:
"Ljudem ne pomaga, kdor namesto njih dela, kar zmorejo sami." (Abraham Lincoln)

"Ljudje, ki smo jim mi v podporo, nas v življenju podpirajo." (Marie Von Ebner Eschenbach)

"Laikom je treba zaupati naloge, ki jih lahko prav tako dobro ali celo bolje opravijo kot duhovnik. Ti naj v mejah svojih vlog in tistih, ki jim jih namenja skupno dobro cerkve, svobodno delujejo in prevzemajo svoje odgovornosti." (Papež Pij XII.)

Vprašanja za pogovor:
- Kaj razumeš pod pojmom subsidiarnost? Kako si aktiven v kontekstu subsidiarnosti?
- Ali poznaš primer slabe uporabe principa subsidiarnosti?
- Kdaj sam poiščeš pomoč pri "višjem" viru?

- Ali kdaj čutiš, da nimaš opore, ki bi jo v določeni situaciji (za nek problem) potreboval? Kaj takrat narediš?
- Kako vidiš subsidiarnost v kontekstu Cerkve in sodelovanja v Cerkveni skupnosti? Npr. Kaj vse v vaši župniji opravljajo duhovniki in kaj laiki?

SPOKORNO BOGOSLUŽJE

Navodila: Berejo naj trije bralci, prvi odlomke iz Svetega pisma (počasi, na glas in zelo razločno), drugi razlago, tretji vprašanja. Pomembno je, da je med/po vprašanjih res tišina za kratek razmislek. Spokorno bogoslužje se lahko tudi prilagodi.

+ Znamenje križa

Pesem: Bodi tu in čuj zdaj z menoj (361)

Bralec 2: Vstopamo v pripravo na zakrament svete spovedi. Rdeča nit današnje priprave je vsem dobro znana prilika o usmiljenem očetu in njegovih dveh sinovih, ki nam pomaga razumeti, kako neskončno je Božje usmiljenje. Je prilika, ki nas lahko pretrese, gani, razveseli, potolaži, nam da poguma in moči, če le pustimo Svetemu Duhu, da nas preko nje nagovarja. Zato bo zdaj nekaj minut tišine, da se umirimo. Lahko zapremo oči in te minute posvetimo klicu Svetega Duha, ki nas želi ravno preko te prilike posebej nagovoriti in nas pripraviti na sveto spoved. V mislih si lahko ponavljamo naslednje besede: »Pridi Sveti Duh, tukaj sem.«

(2 minuti tišine)

Bralec 3: Naslednji odlomek si slišal že neštetokrat. A vendar te danes želi posebej nagovoriti. Kaj ti danes Bog želi sporočiti prav iz tega odlomka?

Bralec 1: *Jezus je rekel: »Neki človek je imel dva sina. Mlajši med njima je rekel očetu: ›Oče, daj mi delež premoženja, ki mi pripada!‹ In razdelil jima je imetje. Čez nekaj dni je mlajši sin spravil vse stvari skupaj in odpotoval v daljno deželo.*

Bralec 2: Ali ni neverjetno kako ta oče pusti mlajšega sina svobodnega, čeprav bi se njegovi odločitvi, da bo šel od doma, lahko uprl, saj je vedel, kakšnemu tveganju bo izpostavljen. Lahko bi ga samo okaral, naj se vrne k delu in se ne izpostavlja možnim težavam, preizkušnjam. A oče ga pusti. Tako Bog dela tudi z nami: pusti nas svobodne, tudi da pogrešimo, saj nam je ob stvarjenju podaril velik dar svobode. Na nas pa je, da jo dobro uporabimo. Kljub temu da se sin loči od očeta, se moramo zavedati, da je tako kot sinova ločitev od očeta tudi naša ločitev od Boga samo telesna. Ko se ločimo od Boga, nas Oče še vedno nosi v srcu in z zaupanjem pričakuje našo vrnitev.

Bralec 3:
- Verjamem, da me Bog, tudi ko se napačno odločim, še vedno nosi v svojem srcu in me brezpogojno ljubi?
- Verjamem, da imam svobodno voljo? Da Bog ni tiran, ki želi, da se na vsak način izpolni njegova volja in mi ne pusti svobodne izbire?

(malo tišine)

Bralec 1: *Tam je mlajši sin z razuzdanim življenjem pognal svoje premoženje. Ko je vse zapravil, je v tisti deželi nastala huda lakota in začel je trpeti pomanjkanje. Šel je in se pridružil nekemu meščanu tiste dežele, ki ga je poslal na svoje posestvo past svinje. Želel se je nasititi z rožiči, ki so jih jedle svinje, pa mu jih nihče ni dal.*

Bralec 2: Mlajšega sina je šele resnična lakota, izkušnja pomanjkanja na lastni koži izučila, kaj prinese za sabo razuzdano življenje in ločitev od očeta. Denar je zapravljal tudi za stvari, ki niso nujno potrebne za življenje. Tako zapravljen denar ga ni napolnil, osrečil, pravzaprav je bil po zapravljanju resnično lačen, saj je šele kasneje spoznal, da ga to ni nasitilo za dalj časa.

Bralec 3:
- Ti je kdaj prišlo na misel, da je bila ta lakota oziroma ta grozna izkušnja sina daljna kazen očeta, ker ga je mlajši sin zapustil? Kot je razvidno iz odlomka, je pomanjkanje in lakota posledica njegovega razuzdanega življenja in ne kazen očeta iz užaljenosti, ker ga je sin zapustil.
- Zapolnjuješ pomanjkanje odnosa z Bogom Očetom s tem, da se zapolnjuješ s stvarmi, ki ne nasitijo?
- Tudi ti uveljavljaš svoj prav, dokler resnično ne čutiš slabih posledic svojih dejanj?

(malo tišine)

Bralec 1: *Sin je šel vase in dejal: ›Koliko najemnikov mojega očeta ima kruha v obilju, jaz pa tukaj umiram od lakote. Vstal bom in šel k očetu in mu rekel: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Vzemi me za enega od svojih najemnikov.‹ In vstal je ter šel k očetu.*

Bralec 2: Kako hudo je moralo biti, da je se je sin odločil iti nazaj k očetu. Predstavljajmo si njun zadnji kontakt, ki sta ga imela. Kako neprijetno bo po teh dogodkih ponovno videti očeta, kaj šele ga nagovoriti, prositi za pomoč, mu priznati, da se je zmotil. Kako bo oče odreagiral? Ga bo kaznoval? Ga bo

okaral, mu bo očital? Ga bo sploh sprejel? Poleg tega je sin čisto na tleh, počuti se kot čista ničla. Sam sebi odvzame naziv sina, saj se počuti nevreden očetove ljubezni, dediščine, usmiljenja.

Pred leti je na neki šoli v severni Italiji učitelj pri verouku prebiral priliko o »izgubljenem sinu«, nato pa učencem naročil, naj prosto napišejo, kako se je zgodba končala. Velika večina je napisala, da je oče izgubljenega sina sicer sprejel, vendar ga je strogo kaznoval. To naj bi ga izučilo, da ne bo nikoli več zapravljal družinskega premoženja.

Bralec 3:
- Kako bi se ti odzval, če bi bil na očetovem mestu?
- Verjameš, da te Bog kaznuje, če živiš grešno življenje?
- Se imaš kdaj za nevrednega Očetove ljubezni? Da zaradi svojih dejanj nisi dovolj dober za njegovo ljubezen?

(malo tišine)

- Kaj pa je v priliki naredil oče?

(Bralec 1 bere takoj naprej)

Bralec 1: *Ko je bil sin še daleč, ga je oče zagledal in se ga usmilil; pritekel je, ga objel in poljubil.*

Bralec 2: Pritekel je, ga objel in poljubil. Ni mu očital, ni se jezil, ni ga kaznoval, ni ga ignoriral. Pritekel je do njega, ga objel in poljubil.
(nekajsekundna tišina)

Kako velika je očetova nežnost. Kako veliko je očetovo usmiljenje. Prekipevajoče, brezpogojno, izrazi se še preden sin sploh spregovori. Ob njegovem objemu in poljubu sin spozna, da je kljub vsemu vedno bil njegov sin. Naše stanje Božjih otrok je sad Očetove brezpogojne ljubezni srca. Ni odvisno od naših koristi, naših dejanj ali grehov. Nihče nam ne more odvzeti te očetove ljubezni in spoštovanja. Nihče nam ne more vzeti dostojanstva Božjih otrok.

Bralec 3:
- Sem lačen Božjega usmiljenja in odpuščanja, pa mislim, da si tega ne zaslužim?
- Se v najtežjih življenjskih situacijah tako zelo močno oddaljim od Boga, da mislim, da nisem več vreden biti njegov otrok?

- Verjamem, da me Bog brezpogojno ljubi in vedno čaka na mojo vrnitev, ne da bi mi očital, me kaznoval? Da me čaka, da me objame in poljubi?

(malo tišine)

Bralec 1: *Sin mu je rekel: ›Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.‹*

Bralec 2: Sin prizna svojo krivdo. A očetovo srce ne more prenesti teh besed. Bodimo pozorni, s katerimi besedami oče prekine mlajšega sina v trenutku, ko prizna svojo krivdo.

(Bralec 1 bere naprej brez tišine.)

Bralec 1: *Oče pa je naročil svojim služabnikom: ›Brž prinesite najboljše oblačilo in ga oblecite! Dajte mu prstan na roko in sandale na noge! Pripeljite pitano tele in ga zakoljite ter jejmo in se veselimo! Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden.‹ In začeli so se veseliti.*

Bralec 2: Jezus v priliki ne pripoveduje o užaljenem, očitajočem ali jeznem očetu. Nasprotno, edino, kar si oče želi, je, da bi sinu takoj povrnil dostojanstvo in mu izkazal ljubezen. Razveseli se ga in pripravi gostijo. Pohiti, da bi sinu povrnil znamenja njegovega dostojanstva: belo oblačilo, prstan, sandali.

Bralec 3:
- Verjamem, da me Bog vedno, ko se vrnem k njemu, sprejme v veselju?
- Verjamem, da mi Bog lahko povrne dostojanstvo in smisel v mojem življenju?
- Verjamem, da v trenutku, ko se vrnem k Njemu, pozabi na moje slabosti, grešnost, napake?
- Ali morda mislim, da bolj zaslužim kazen kot pa usmiljenje?

(malo tišine)

Bralec 1: *Njegov starejši sin pa je bil na polju. Ko se je domov grede približal hiši, je zaslišal godbo in ples. Poklical je enega izmed služabnikov in ga vprašal: ›Kaj je to?‹ Ta mu je rekel: ›Tvoj brat je prišel in oče je zaklal pitano tele, ker je dobil zdravega nazaj.‹ Razjezil se je in ni hotel vstopiti.*

Bralec 2: V priliki nastopa še starejši sin, ki prav tako mora spoznati očetovo usmiljenje. Ne razveseli se novice, da se je brat vrnil, ker ga dejstvo, da je

oče za mlajšega sina zaklal pitano tele, tako razjezi, da v njegovem srcu ni prostora za veselje.

Bralec 3:
- Si podoben starejšemu bratu, ki mu ljubosumnost in nevoščljivost zatemni um?
- Se znaš veseliti z drugimi? Jim privoščiš srečo?
- Sam sebe odrežeš stran od veselja, ker si nevoščljiv in jezen?
- Misliš, da si drugi ljudje zaslužijo kazen in ne usmiljenja zaradi grehov, ki jih storijo?

(malo tišine)

- Kako je odreagiral oče, ko je izvedel, da se njegov starejši sin počuti zapostavljenega in jeznega? Da se ne veseli skupaj z njim?

(Bralec 1 bere naprej brez tišine)

Bralec 1: *Njegov oče je prišel ven in ga pregovarjal.*

Bralec 2: Oče si želi, da bi tudi starejši sin imel usmiljeno srce. Vzame si čas, kljub njegovi jezi in ga pregovarja.

Bralec 3:
- Verjamem, da si Bog vzame čas zame tudi, ko sem jezen nanj?
- Ali morda mislim, da me Bog, ko sem poln napuha, jeze in užaljenosti, okara, kaznuje, se razjezi tudi On?

(malo tišine)

Bralec 1: *Starejši sin pa je očetu odgovoril: ›Glej, toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza, pa mi nisi še nikoli dal kozliča, da bi se poveselil s svojimi prijatelji. Ko pa je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami uničil tvoje premoženje, si mu zaklal pitano tele.‹*

Bralec 2: Vedno je bil doma, a je tako zelo drugačen od očeta. V njegovih besedah ni nežnosti: »Glej, toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza … Ko pa je prišel ta tvoj sin …« Nikoli ne izreče besede »oče« ali »brat«, misli samo nase. Baha se, da je vedno ostal ob očetu in mu služil, čeprav te bližine ni nikoli živel v veselju. Sedaj obtožuje očeta, da mu ni nikoli dal kozliča, da bi se poveselil. Ubogi oče! Eden sin je odšel, drugi pa mu nikoli ni bil zares blizu! Očetovo trpljenje je kakor trpljenje Boga Očeta, kakor

Jezusovo trpljenje, ko se od njega oddaljimo ali pa smo mu blizu, ne da bi bili zares blizu.

Tudi starejši sin potrebuje usmiljenje. Tudi tisti, ki se imajo za pravične, potrebujejo usmiljenje. Ta sin predstavlja nas, ko se sprašujemo, ali se je vredno toliko truditi, če potem ničesar ne dobimo v zameno. Jezus nas spominja, da se v Očetovi hiši ne ostane zato, da bi dobili povračilo, ampak ker smo njegovi otroci. Ne gre za prekupčevanje z Bogom, ampak gre za to, da ostanemo na poti in hodimo za Jezusom.

Bralec 3:
- Morda mislim, da nikoli ne bom dovolj dober za Božjo ljubezen?
- Se trudim živeti svojo prvotno poklicanost, ki je biti Božji otrok, živeti z Bogom v veselju?
- Ali se tako kot starejši sin sprašujem, ali se je sploh vredno toliko truditi, če ne dobim ničesar v zameno?
- Ali prekupčujem z Bogom?
- Ali morda delam dobro le zato, ker verjamem, da se mi bo vse dobro povrnilo?
- Se imam za boljšega od drugih, ker se držim zapovedi? Za tistega, ki si zares zasluži srečo, zdravje, »gostijo«?
- Hodim v cerkev, na animatorska srečanja, duhovne vaje, sem del župnije, pa v resnici nisem blizu Bogu?
- Ali opravljam?
- Sem se pripravljen lagati, pretiravati, nakladati zato, da bi drugega pokazal v slabi luči?
- Sem jezen na Boga očeta, ker vidim, kako druge obdaruje, jaz pa se počutim izvzetega od tega veselja, dobrotljivosti?

(malo tišine)

- Kako Oče odgovarja na izzivalne, arogantne besede starejšega sina? Bo jezen nanj?

(Bralec 1 takoj bere naprej)

Bralec 1: *Oče pa je rekel: ›Otrok, ti si vedno pri meni in vse, kar je moje, je tvoje. Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden.‹«*

Bralec 2: Očetova logika je logika usmiljenja. Mlajši sin je mislil, da si zasluži kazen za svoje grehe, starejši sin pa je pričakoval povračilo za svoje delo.

Brata med seboj ne govorita, vsak živi svojo zgodbo, a oba premišljujeta v skladu z logiko, **ki je Jezusu tuja**: če delaš dobro, prejmeš nagrado, če delaš hudo, boš kaznovan. To logiko preobrnejo očetove besede: »Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden.«

Oče se ne razjezi niti na starejšega sina, kljub temu da sin ne spoštuje njegovih odločitev; sin mu očita, jezen je na očeta. Z mirnim odgovorom oče razloži starejšemu sinu, zakaj se je tako razveselil vrnitve mlajšega sina.

Bralec 3:
- Verjamem, da ima Bog z menoj neskončno potrpljenje?
- Sem bolj podoben starejšemu ali mlajšemu sinu? Morda obema?
- Kaj me je ob prebiranju in premišljevanju te prilike še posebej nagovorilo?

(tišina vsaj 1 minuto)

Bralec 2: Sinova se lahko svobodno odločita, če se bosta pridružila očetovemu veselju ali pa ga zavrnila. Razmisliti morata o svojih željah in pogledu, ki ga imata na življenje. Prilika se sklene z odprtim koncem: ne vemo, kako se je odločil starejši sin in ali je mlajši sin potem do konca ostal pri očetu.

Kako se bom danes odločil jaz?

Pesem: Cesta zvabila me je (37), Vsak dan (304)

Kesanje

Oče naš

IZPRAŠEVANJE VESTI – na listih

NAVODILA ZA ADORACIJO

/Animatorji, oblikujte adoracijo po svojem občutku, tu je le shema, po kateri lahko oblikujete molitev. Bodite pozorni, da pravočasno zaključite z adoracijo, da se ne zavleče./

Res priporočamo, da se zmoli en rožni venec ali pa vsaj desetka.

Predlagane pesmi: Aba Oče (7); Blagor čistim v srcu (23); Častite ga (39); Da Gospod, dober si (44); Hvali svojega Boga (80); Moj Jezus, Rešitelj (145); Kličem, svet si (103); Moje imaš srce (146); Nihče ne ljubi te kot jaz (169); Luč (124); Povzdigujem tvoje ime (207); Suša (178); Posvečeno ime (202); Ti si moj prijatelj (269); Ti velik si (276); Srce slavljenja (243); Stal bom (246); V Gospodu je moja moč; Čakaj in moli Boga (37); Nebeški Jeruzalem (164); Res velik si, Bog (225); Verujem v dan vstajenja (294)

Shema, ki nam je v pomoč pri oblikovanju adoracije. Animator naj poskrbi za:

- pesmi,
- misel za uvod,
- svetopisemski odlomek,
- tišino,
- prošnje/zahvale (povabi udeležence),
- desetka: vsak moli naprej eno zdravamarijo, preden začne, se pove namen, za koga/kaj se moli,
- zaključek.

URNIK adoracije (5 skupin)

16.00 – 5. skupina
17.00 – 4. skupina
18.00 – 3. skupina
19.00 – 1. skupina
20.00 – 2. skupina

URNIK dežurania (5 skupin)

2. skupina
5. skupina
4. skupina
3. skupina
1. skupina

URNIK adoracije (4 skupine)

16.00 – 4. skupina
17.00 – 3. skupina
18.00 – 2. skupina
19.00 – 1. skupina

URNIK dežuranja (4 skupine)

1. skupina
4. skupina
3. skupina
2. skupina

Animatorja skupine, ki konča z adoracijo, dežurata naslednjo uro. To pomeni, da skrbita za tišino pred hišo, v hiši.

VEČERNA MOLITEV

Pesem: Le v Bogu umiri se srce (118)

+ V imenu Očeta

Bralec 1: Danes smo doživeli veliko lepega in po rokah duhovnikov prejeli zakrament svete spovedi. Za ta neizmerni dar Božjega usmiljenja in ljubezni se zahvalimo z besedami kralja Davida iz psalma 138.

Bralec 2 in 3 (izmenjaje): *Ps 138,1–8*

*Zahvaljujem se ti z vsem svojim srcem, *
vpričo angelov ti prepevam.
*Padam na kolena v tvojem svetem templju *
in se zahvaljujem tvojemu imenu.
*Zaradi tvoje dobrote in tvoje zvestobe te hvalim, *
nadvse si poveličal svoje ime in svojo obljubo.
*Na dan, ko sem klical, si me uslišal, *
povečal si moč v moji duši.
*Gospod, vsi kralji zemlje te bodo slavili, *
ker so slišali tvoje besede.
*Opevali bodo Gospodova pota, *
kajti velika je Gospodova slava.
*Zoper jezo mojih sovražnikov me varuje tvoja desnica. *
Gospod, ti dokončaj moje delo.
*Tvoja dobrota traja na veke, *
dela svojih rok ne zapústi.

Oče naš, Sveti angel, Pod tvoje varstvo, Slava Očetu

Besedica za lahko noč

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Dobri Bog (56)

SOBOTA

INTONACIJA DNEVA

- **Pesem**: Spremenil srca je (?)

+ Križ

- **Angel Gospodov** (vodi duhovnik)

Bralec 1: »Ne skrbite torej in ne govorite: »Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili ali kaj bomo oblekli?« Po vsem tem sprašujejo pogani. Saj vaš nebeški Oče ve, da vse to potrebujete. Iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost in vse to vam bo navrženo.« *(Mt 6, 31-33)*

Bralec 2: V teh dneh smo iskali Božje kraljestvo. Iskali smo pot do Božjega kraljestva. Sedaj pa je pred nami pomembna odločitev in pot. Odločitev, da doživetje, ki smo ga izkusili tukaj nesemo s sabo; da to srečanje z Bogom, ki smo ga tu doživeli odnesemo še drugim; da bo Oče naš lahko postajal Oče tudi drugih, ki nas bodo srečevali. Vsak bo to naredil na svoj način, za vsakega je v dolini svoja pot. Bog hvala ti za vse obraze tukaj, ki nam bodo ostali opora tudi v dolini na poteh naših življenj.

Bralec 1: Kadar molite, recite

Bralec 3: Oče!

Bralec 4: Predstave o Bogu. Moj oče, tvoj oče, naš oče in oče vseh ljudi.

Bralec 3: Posvečeno bodi tvoje ime.

Bralec 4: Božja slava. Daj Bog, da te bom znal slaviti in častiti. Daj mi milost zahvaljevanja za vse kar imam.

Bralec 3: Pridi tvoje kraljestvo.

Bralec 4: Daj Bog, da bom vedno znova iskal Božje kraljestvo tu na zemlji. Daj, da bom neutruden iskalec in oznanjevalec. Poklicanost. Daj mi Bog moči, da jo bo uresničeval, tudi, ko se mi bo zdelo, da zahteva od mene preveč.

Bralec 3: Naš vsakdanji kruh nam dajaj od dne do dne.

Bralec 4: Solidarnost. Daj da bom živel v solidarnem duhu z drugimi.

Bralec 3: in odpústi nam naše grehe, saj tudi sami odpuščamo vsakomur, ki nam je dolžan,

Bralec 4: Odpuščanje. Daj, da bo moje srce vedno znova pripravljeno odpustiti in se ne oklepalo zamer.

Bralec 3: in ne vpelji nas v skušnjavo!«

Bralec 4: Daj mi Bog oporo in moč za boje s hudim.

Bralec 1: »Jezus je položil na ustnice svojih učencev kratko a drzno molitev… Drzno pravim zato, ker če je ne bi predložil Kristus, si verjetno nihče od nas, še več, nihče od najslavnejših teologov, si ne bi upal moliti Boga na takšen način.« p. Frančišek

Angel Gospodov je oznanil Mariji / in spočela je od Svetega Duha.
Zdrava Marija / Sveta Marija
Glej dekla sem Gospodova / in zgodi se mi po tvoji besedi.
Zdrava Marija / Sveta Marija
In beseda je meso postala / in med nami prebivala.
Zdrava Marija / Sveta Marija

- **Tebe ljubim, Stvarnik moj; O, Gospa moja; Slava Očetu**

+ Blagoslov duhovnika

Pesem: Ogenj, ki žge (184)

OVREDNOTENJE

ANKETE

Petek med puščavo je čas za ovrednotenje tedna na Uskovnici.
Udeleženci in animatorji dobijo anonimne ankete, ki jih izpolnijo še isti dan in jih dajo v pripravljeno škatlo pred hišo.

OVREDNOTENJE ANIMATORJEV:

- Pregled celotnega tedna: vsebina, organizacija,
- zavzetost in delo skupine,
- animatorski tim,
- odnosi med nami,
- osebno počutje,
- doseženi rezultati.

Druga povabila, obvestila:

- *Romanje v don Boskove kraje (16. –20. avgust)*
- *Zbiranje sredstev za uskovniško kočo - uskovniški križi*
- *Naročila na uskovniško kapljico, revijo Don bosko*

OVREDNOTENJE V SKUPINI:

Vsak udeleženec ovrednoti glavna spoznanja in misli, nato jih skupina strne in pripravi plakat za skupni plenum:

- Ovrednoti delo skupine, oceni program celega tedna in opiši delo animatorjev.
- Ovrednoti svoje lastno prizadevanje: kje si rastel in napredoval, kaj si spoznal in sklenil.

  Pri starejših skupinah animator udeležence spodbudi, da si zadajo nekaj konkretnih sklepov za življenje. Naj bo sklepov raje manj (npr. trije) in tisti bolje izbrani. Tako je večja verjetnost, da jih bodo uresničili.
- Podaj ideje in predloge za prihodnjo Uskovnico ter za vzdrževanje stikov med letom.

SKUPNI PLENUM

Ob zaključku je skupni plenum. Skupine predstavijo svoje delo med tednom, ovrednotijo vsebino in celoten potek tedna.

Animatorjeve čečkarije

Animatorjeve čečkarije

Animatorjeve čečkarije

Animatorjeve čečkarije

36. uskovniški tedni – 2021
Vem, kaj potrebujete
Gradivo za animatorje

Gradivo so pripravili animatorji UT
Uredil: pisarna SMP
Lektoriranje: Katarina Berden
Odgovarja: Jure Babnik
Ljubljana 2021

Za animatorje namesto rokopisa izdala pisarna Salezijanske mladinske pastorale, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana